

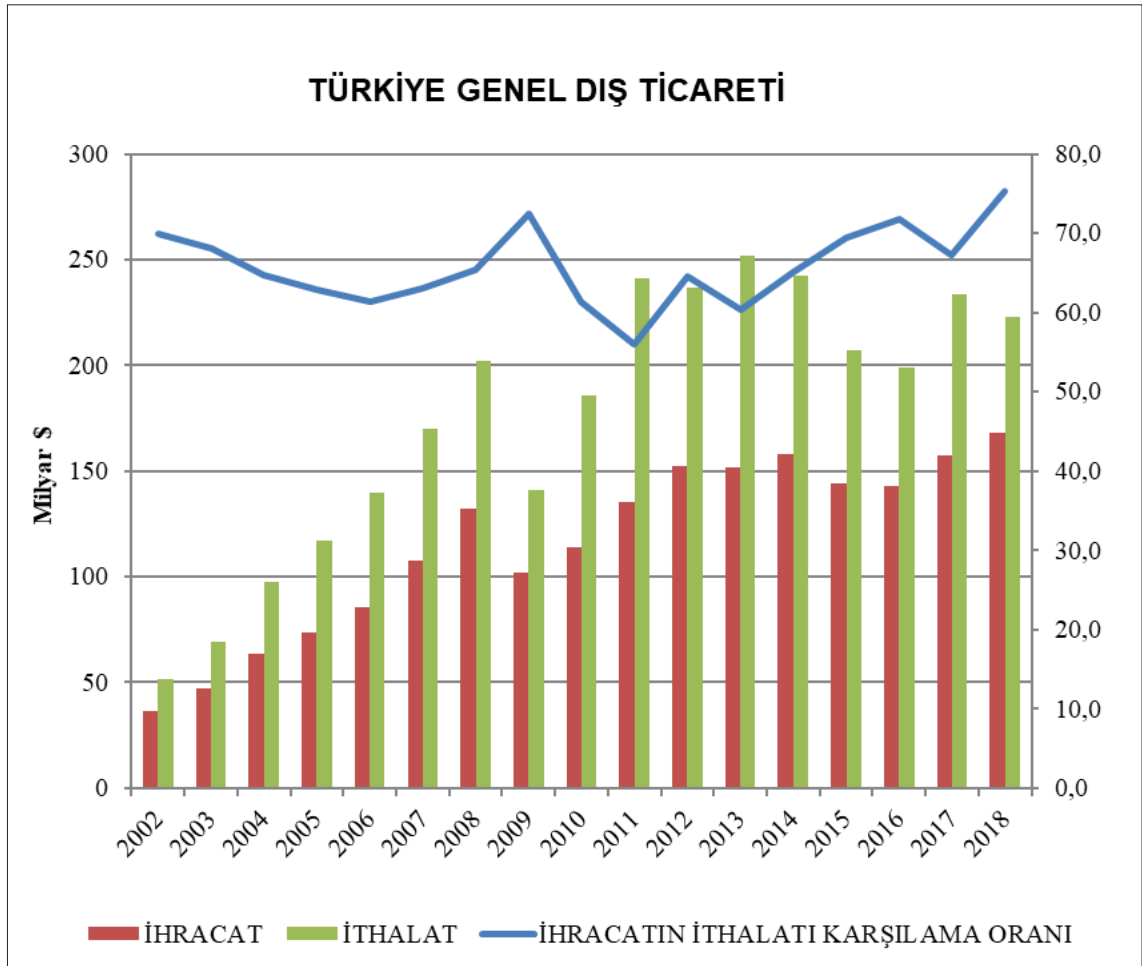
ÜLKEMİZ MADEN DIŞ TİCARETİ 2018**Türkiye Dış Ticareti (2018 Yılı)**

Mesut ŞAHİNER*

Genel Müdürlüğümüzün “Maden ve Enerji Hammaddelerinde Ulusal ve Uluslararası Üretim, Tüketim, İthalat, İhracat Kriterleri ve Kritik Hammadde Öngörülerini Doğrultusunda Arama ve Araştırma Faaliyetleri Gerçekleştirmek ve Ülkemizdeki Rezerv Güvenilirliğini Sağlamaya Katkıda Bulunmak” stratejik amacı doğrultusunda, arama politikalarının değerlendirilmesine ve önceliklerin belirlenmesine katkıda bulunmak için ülkemiz madencilik sektörünün dış ticaret verileri; ticarete bulunduğu ülkeler, madenlerin miktarları, değerleri, payları ve geçen yıla göre değişimleri derlenmiş ve bu çalışmada özetlenmiştir.

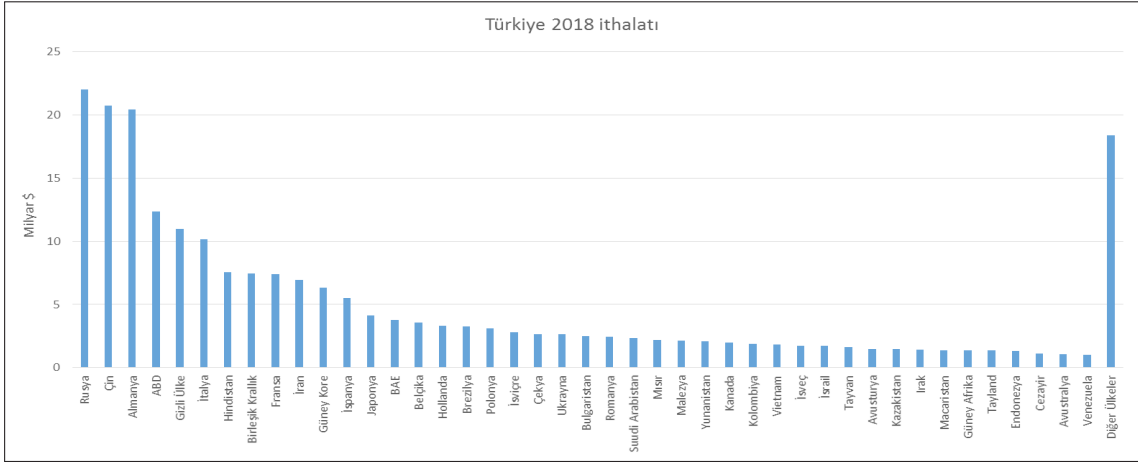
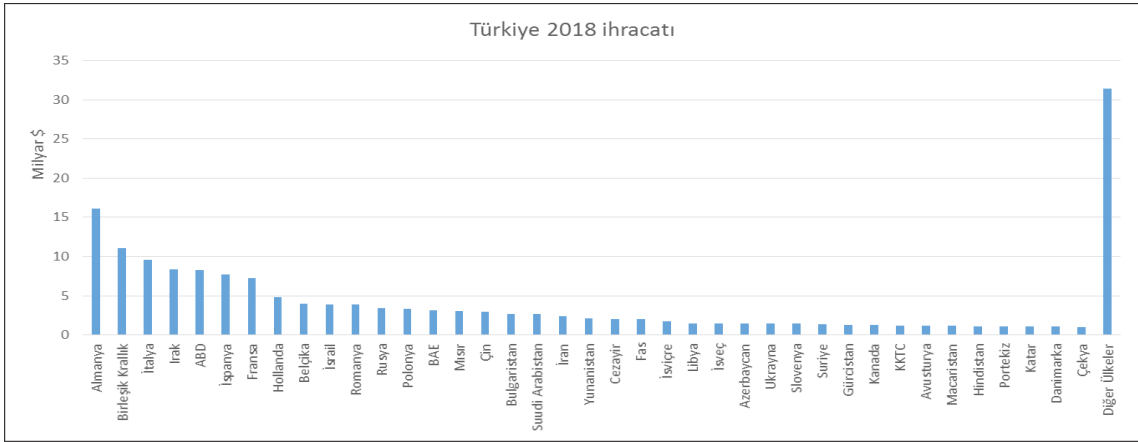
Türkiye'nin 2018 yılı dış ticareti incelendiğinde; ihracatın geçen yıla göre %7,03 oranında artarak 168.023.390.683\$, ithalatın ise geçen yıla göre %4,60 oranında azalarak 223.039.038.051 \$ olarak gerçekleştiği görülmektedir. Buna göre, ihracatın ithalatı karşılama oranı %75,33, dış ticaret açığı ise 55.015.647.368 \$ olarak gerçekleşmiştir. İhracatta öne çıkan ülkeler; Almanya, Birleşik Krallık, İtalya, Irak, ABD, İspanya, Fransa, Hollanda, Belçika, İsrail ve Romanya'dır. İthalatta ise; Rusya, Çin, Almanya, İtalya, Hindistan, Birleşik Krallık, Fransa, İran, Güney Kore, İspanya ve Japonya'dır.

Yıllara göre Türkiye genel dış ticareti aşağıda verilmiştir.

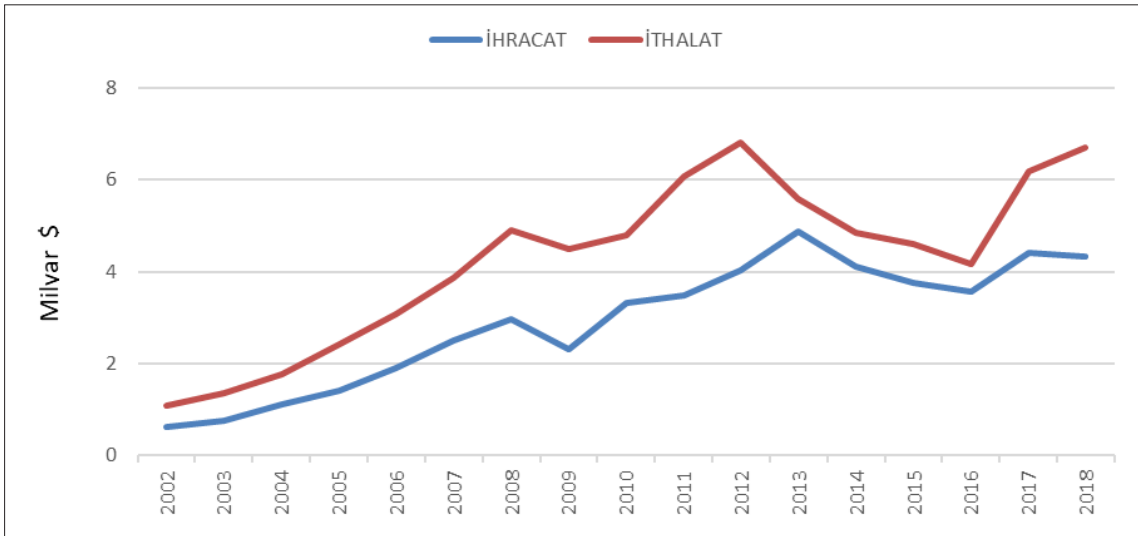
* Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Fizibilite Etütleri Daire Başkanlığı, Ankara.

Ülkelere göre 2018 yılı Türkiye Dış Ticaret verileri aşağıda verilmiştir.

Maden Dış Ticareti

Ülkemizin maden sektörünün ithalat ve ihracat grafiği aşağıda verilmiştir.

Çizelge 1- Maden Dış Ticareti (2018)

	İHRACAT		İTHALAT	
	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)
ENDÜSTRİYEL HAMMADDELER				
TUZLAR	375.085.529	30.438.739	283.839.246	11.963.800
KAVRULMAMIŞ DEMİR PİRİTLERİ	6.957.825	767.923	622.018	325.374
KÜKÜRT	137.508.323	24.600.619	369.764.811	55.195.706
GRAFİT	1.624.141	1.291.450	11.093.698	11.839.649
KUM	105.221.979	6.093.046	976.556.317	40.488.578
KUVARS	496.463.918	73.186.349	5.524.271	1.486.783
KUVAZİT	39.001.894	1.264.418	6.559	11.189
KAOLİN VE KAOLİNLİ KILLER	91.626.628	3.203.578	381.696.131	55.409.241
BENTONİT	693.720.975	74.319.593	3.462.879	1.741.969
REFRAKTER KILLER	209.419.077	5.136.642	286.562.446	29.886.471
ANDALUZİT, DİSTEN, SİLLİMANİT	0	0	11.018.199	4.077.517
FOSFATLAR	9.743	73.518	989.290.763	79.858.715
BARİT	319.832.687	40.212.754	4.518.857	2.533.003
TRİPOLİT, DİATOMİT, KİSELGÜR	27.272.601	2.307.546	2.799.722	2.086.048
POMZA (SÜNGER TAŞI)	356.753.388	18.510.946	7.680.805	245.550
ZİMPARA TAŞI VE DİĞER TABİİ AŞİNDİRİCİLER	68.789.715	5.243.934	3.187.142	1.049.233
ÇAKILTAŞI, ÇAKMAKTAŞI, MICİR, CÜRUF, MOLOZ	457.716.859	11.650.150	1.122.353	414.105
DOLOMIT	28.628.391	1.924.444	5.868.942	1.866.430
MANYEZİT	410.872.485	131.981.599	96.689.483	83.827.694
ALÇI TAŞI, ALÇILAR	916.842.499	52.097.219	200.729.101	6.613.397
KİREÇ VE KİREÇTAŞLARI	2.712.088.943	16.787.947	5.335.674	1.347.899
AMYANT (ASBEST)	3.012	4.811	0	0
MİKA	772.814	245.973	517.648	659.926
TALK	4.841.827	1.811.521	30.484.754	9.720.701
TABİİ BORATLAR VE KONSANTRELERİ	829.701.030	275.373.083	1.606	2.483
FELDİSPAT	6.671.265.701	206.015.535	47.878.556	4.219.362
FLORİT	2.032.140	582.923	101.303.041	18.493.054
LÖSİT, NEFELİN VE SİYENİT NEFELİN	2.196.118	293.902	2.967.858	1.060.480
PERLİT	490.338.207	31.818.187	113.313	55.322
VERMİKÜLİT	978.996	305.910	2.457.545	910.088
LÜLE TAŞI	22	138	0	0
BOYA HAMMADDELERİ	308.512	40.033	72.853	31.891
SÜS TAŞLARI	14.086	33.315.444	15.606	175.477.558
ZİRKONYUM SİLİKAT	85.850	189.415	29.731.839	51.913.704

Çizelge 1'in devamı

	İHRACAT		İTHALAT	
	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)
TABİİ SODYUM SÜLFAT	0	0	40.000	7.450
DİĞER ENDÜSTRİ MİNERALLERİ	257.143.790	12.896.535	14.946.257	6.153.264
TOPLAM	15.715.119.705	1.063.985.824	3.877.900.293	660.973.634
DOĞAL TAŞLAR				
MERMER, TRAVERTEN HAM BLOK VE PLAKALAR HALİNDE	5.675.178.021	953.905.192	12.445.088	2.958.554
MERMER, İŞLENMİŞ	1.964.144.839	804.573.160	32.251.017	22.465.074
TRAVERTEN, İŞLENMİŞ	332.286.011	123.490.534	1.758.918	398.299
GRANİT, HAM	62.211.095	6.634.453	1.419.632	372.745
GRANİT, İŞLENMİŞ	33.646.487	9.073.590	198.585.159	75.598.709
KAYAGAN TAŞI (ARDUVAZ), HAM	4.300.737	470.451	848.264	146.528
KAYAGAN TAŞI (ARDUVAZ), İŞLENMİŞ	5.953.276	3.953.248	4.573.918	1.891.665
YONTULMAYA VEYA İNŞAATA ELVERİŞLİ DİĞER TAŞLAR	92.954.987	18.706.388	6.325.413	1.229.298
TOPLAM	8.170.675.453	1.920.807.016	258.207.409	105.060.872
METALİK CEVHERLER				
DEMİR	762.328.990	45.879.306	10.735.780.171	995.440.157
MANGANEZ	49.409.598	6.616.246	711.250	619.711
BAKIR	119.680.079	122.771.122	82.768.347	147.611.410
NİKEL	9.302.229	446.494	0	0
KOBALT	0	0	100	6.967
ALÜMİNYUM	1.120.995.254	32.071.139	40.281.239	17.725.623
KURŞUN	126.647.112	194.512.413	191.648	108.196
ÇINKO	971.270.052	448.785.380	9.798.186	1.695.916
KALAY	0	0	76	1.466
KROM	1.457.203.750	306.470.586	193.069.664	52.727.779
TUNGSTEN (VOLFRAM)	0	0	6.865	404.793
MOLİBDEN	770.260	7.287.673	551	17.897
TİTANYUM	42.240	40.584	33.667.671	11.591.402
Diğer kıymetli metal cevherleri ve zenginleştirilmiş kıymetli metal cevherleri	65.702.967	125.852.348	8.820.645	8.175.925
PLATİN				
ANTİMUAN	2.703.380	10.921.902	131.540	250.251
DEMİR VEYA ÇELİĞİN İMALİNDEN ELDE EDİLEN DÖKÜNTÜLER, CÜRUF VE MOLOZLAR	769.139.905	22.672.618	232.357.787	29.749.320
DİĞER METALİK CEVHERLER	182	1.886	2.720	26.574
TOPLAM	5.455.195.998	1.324.329.697	11.337.588.460	1.266.153.387
ENERJİ HAMMADDELERİ				

Çizelge 1'in devamı

	İHRACAT		İTHALAT	
	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)
TAŞ KÖMÜRÜ	85.320.832	10.115.832	38.328.739.255	4.387.981.737
LİNYİT	946.920	91.725	0	0
TURBA	4.277.907	826.898	68.203.819	12.988.047
KOKLAŞABİLİR KÖMÜRLER	32.712.867	10.435.114	811.004.830	255.747.808
BİTÜMLER	10.954.318	5.551.676	4.898.887	3.845.003
TOPLAM	134.212.844	27.021.245	39.212.846.791	4.660.562.595
GENEL TOPLAM	29.475.204.000	4.336.143.782	54.686.542.953	6.692.750.488

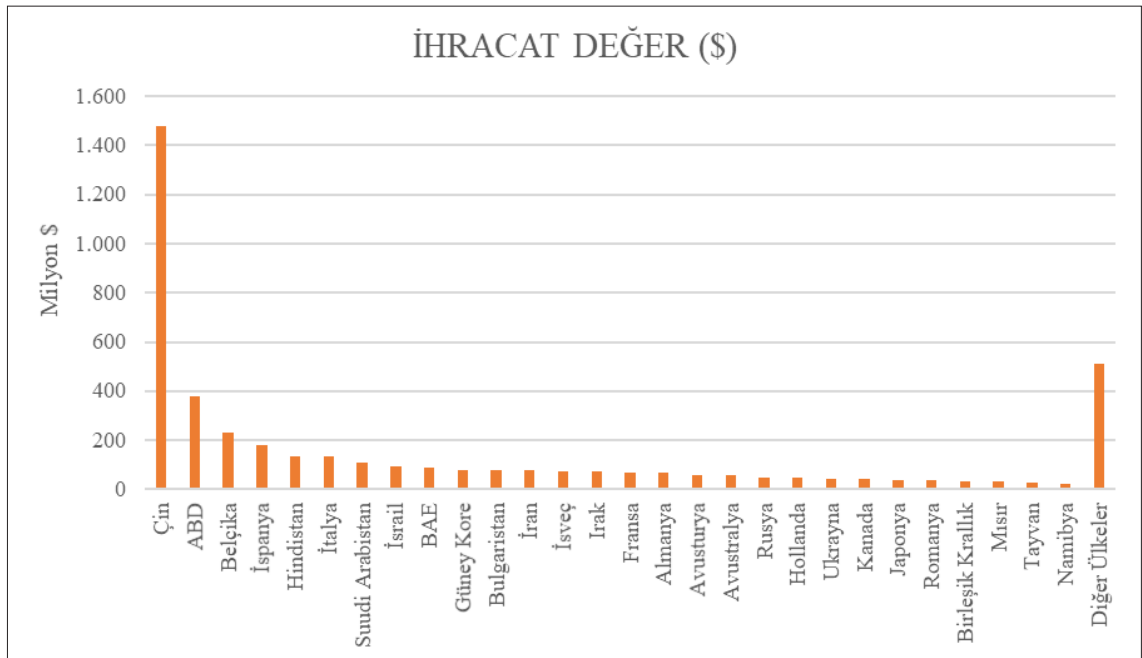
05/03/2019 tarihinde TÜİK web sitesinden indirilen verilerden derlenmiştir.

Maden İhracatı

TÜİK verilerine göre 2018 yılında 168.023.390.683 \$ olarak gerçekleşen ülkemiz toplam ihracatından %2,58 pay alan madencilik sektörü, bir önceki yıla göre %1,39 düşüyle 4.336.143.782 \$ olarak gerçekleşmiştir. İhracatın % 44,30'u doğal taşlar, %30,54'ü metalik madenler, %24,54'ü endüstriyel hammaddeler ve geri kalan %0,62'si ise enerji hammaddelerinden oluşmaktadır. 2018 yılında en fazla ihraç edilen maden ürün grupları arasında doğal taşlar 8,17 milyon ton ve 1,92 milyar \$ ile ilk sırada yer alırken, bu grubu, 5,45 milyon ton ve 1,32 milyar \$ ile metalik cevherler, 15,71 milyon ton ve 1,06 milyar \$ ile endüstriyel mineraller ve en son olarak 134 bin ton ve 27 milyon \$ ile enerji hammaddeleri ile sıralanmıştır.

Bu dönemde, ham, kabaca yontulmuş veya blok mermer-traverten 5,67 milyon ton ve 953,9 milyon \$ ile toplam maden ihracatımız içinde en fazla ihraç edilen ürün olurken, işlenmiş mermer 1,96 milyon ton ve 804,57 milyon \$ ile ikinci, çinko cevherleri 971,27 bin ton ve 448,78 milyon \$ ile üçüncü, krom cevheri 1,45 milyon ton ve 306,47 milyon \$ ile dördüncü, tabii boratlar ve konsantreleri 829,7 bin ton ve 275,3 milyon \$ ile beşinci, feldispat cevherleri 6,67 milyon ton ve 206 milyon \$ ile altıncı, kurşun 126,65 bin ton ve 194,5 milyon \$ ile yedinci sırada yer almıştır.

2018 yılında madencilik sektörü ihracatının gerçekleştirildiği önemli ülkeler arasında; Çin Halk Cumhuriyeti 1,48 milyar \$ ve %34,06 bir payla ilk sırada yer alırken, bu ülkeye olan

İhracatımızda bir önceki yılın aynı dönemine göre %11,88 oranında düşüş kaydedilmiştir.

Çin Halk Cumhuriyeti'ni sırasıyla, 378,26 milyon \$ ile ABD (%1,14 artış), 232,94 milyon

\$ ile Belçika (%7,45 artış), 180,95 milyon \$ ile İspanya (%30,33 artış), 136,02 milyon \$ ile Hindistan (%4,53 artış), 135,81 milyon \$ ile İtalya (%10,34 artış) ve 110,76 milyon \$ ile Suudi Arabistan (% 0,5 artış) takip etmiştir.

Çizelge 2- 2018 Yılı Maden İhracatı Yapılan Ülke Payları ve Geçen Yıla Göre Değişimi

ÜLKELER	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)	İçindeki pay %	2018'nin 2017 ya göre değişimi
Çin	6.169.430.019	1.476.846.443	34,06	-11,88
ABD	1.809.318.413	378.261.207	8,72	1,14
Belçika	456.675.804	232.939.311	5,37	7,45
İspanya	2.995.626.708	180.945.584	4,17	30,33
Hindistan	709.096.784	136.017.115	3,14	4,53
İtalya	2.981.797.912	135.814.723	3,13	10,34
Suudi Arabistan	333.681.727	110.759.656	2,55	0,50
İsrail	610.143.299	93.137.482	2,15	4,26
BAE	215.153.096	85.719.053	1,98	21,85
Güney Kore	125.001.942	79.255.976	1,83	-22,84
Bulgaristan	281.125.262	77.993.251	1,80	-44,76
İran	645.989.937	77.435.234	1,79	-0,09
İsveç	458.222.934	72.410.498	1,67	-20,30
Irak	358.857.131	70.894.216	1,63	-0,34
Fransa	330.026.685	68.236.210	1,57	4,51
Almanya	457.885.177	67.218.220	1,55	8,55
Avusturya	246.434.700	58.565.925	1,35	1,07
Avustralya	101.084.197	56.228.146	1,30	53,12
Rusya Federasyonu	511.707.347	48.882.430	1,13	31,51
Hollanda	425.783.449	45.263.296	1,04	-4,96
Ukrayna	576.408.252	43.963.160	1,01	53,35
Kanada	275.377.665	40.958.078	0,94	18,28
Japonya	53.749.864	38.233.806	0,88	-12,56
Romanya	332.918.522	36.659.262	0,85	58,79
Birleşik Krallık	140.893.885	34.323.506	0,79	-10,49
Mısır	443.646.559	33.645.279	0,78	-3,00
Tayvan	91.951.747	24.981.923	0,58	2,04
Namibya	39.708.570	20.896.514	0,48	104,29
Nijerya	240.278.409	19.851.674	0,46	-0,07
Meksika	82.192.562	19.125.044	0,44	17,64
Malezya	43.710.336	17.286.193	0,40	55,95
Bahreyn	176.907.732	16.943.379	0,39	20,38
Kuveyt	44.466.551	16.937.290	0,39	-4,67
Endonezya	73.669.493	16.870.860	0,39	-13,01
Yunanistan	214.633.582	15.109.554	0,35	30,49
Tanzanya	80.168.205	14.839.643	0,34	406,71

Çizelge 2'nin devamı

ÜLKELER	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)	İçindeki pay %	2018'nin 2017 ya göre değişimi
Gürcistan	176.045.840	14.068.422	0,32	6,85
Polonya	243.793.628	13.835.527	0,32	11,50
Katar	37.274.499	13.763.253	0,32	17,48
Fas	51.009.957	13.745.361	0,32	27,93
Cezayir	151.393.281	13.579.307	0,31	44,55
Vietnam	69.663.603	13.374.076	0,31	-8,30
Azerbaycan	92.963.703	13.170.774	0,30	0,58
Yumurtalık Serbest Bölgesi	2.975.278.750	12.718.123	0,29	-9,50
Kuzey Kıbrıs Türk Cum.	162.297.918	12.598.557	0,29	-7,26
Singapur	18.524.457	12.345.919	0,28	113,36
Brezilya	156.048.236	12.227.663	0,28	40,45
Libya	56.174.782	12.051.963	0,28	108,98
Güney Afrika Cumhuriyeti	39.142.515	9.706.359	0,22	29,24
Suriye	174.955.736	9.700.011	0,22	41,06
Portekiz	89.408.634	9.223.925	0,21	-6,31
Hong Kong	24.367.801	9.215.565	0,21	88,46
Bangladeş	102.922.960	9.013.770	0,21	15,31
Lübnan	163.340.956	7.564.009	0,17	2,89
Finlandiya	20.587.997	7.456.731	0,17	262,77
Antalya Serbest Bölgesi	76.017.565	7.410.366	0,17	14,15
Tayland	30.137.038	7.354.365	0,17	16,97
İrlanda	56.438.806	6.675.915	0,15	53,68
Sırbistan	113.643.995	6.395.797	0,15	-14,03
Tunus	184.258.856	6.272.558	0,14	6,90
Mersin Serbest Bölgesi	148.032.790	6.143.161	0,14	19,95
Pakistan	63.864.942	5.326.809	0,12	4,87
Slovenya	15.637.789	4.266.240	0,10	134,47
Ürdün	64.140.710	4.091.195	0,09	36,97
Nijer	8.379.728	4.069.108	0,09	1.203,49
Arjantin	12.047.065	3.913.661	0,09	40,96
Umman	15.215.385	3.908.352	0,09	5,23
İzlanda	65.804.000	3.860.117	0,09	55,72
Gana	139.924.102	3.428.837	0,08	26,14
Gine	129.052.267	3.274.947	0,08	76,95
Makedonya	4.815.202	3.173.103	0,07	90,01
İsviçre	16.666.299	3.125.515	0,07	22,79
Hırvatistan	55.891.106	2.952.948	0,07	0,25
Danimarka	20.648.279	2.921.170	0,07	-9,08
Slovakya	6.305.589	2.750.016	0,06	6,90
Macaristan	6.739.897	2.675.643	0,06	27,76
Panama	4.311.482	2.533.823	0,06	-53,39
Norveç	7.198.680	2.415.079	0,06	49,19
Maldivler	2.600.132	2.299.595	0,05	241,12

Çizelge 2'nin devamı

ÜLKELER	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)	İçindeki pay %	2018'nin 2017 ya göre değişimi
Senegal	33.216.678	2.132.914	0,05	22,79
Türkmenistan	6.428.335	2.111.224	0,05	-82,02
Kazakistan	3.277.182	2.011.812	0,05	-72,42
Malta	6.462.539	1.990.846	0,05	28,27
Kolombiya	6.334.210	1.982.524	0,05	15,37
Sri Lanka	12.941.144	1.976.391	0,05	-14,66
Mali	16.141.059	1.891.688	0,04	-1,96
Kongo Demokratik Cumhuriyeti	4.109.574	1.885.204	0,04	207,66
Dominik Cumhuriyeti	3.414.808	1.829.541	0,04	7,89
Çorlu Avrupa Serbest Bölgesi	7.427.637	1.660.980	0,04	260,63
Arnavutluk	12.988.939	1.480.559	0,03	70,59
Kotdivuar	25.385.854	1.324.958	0,03	Geçen yıl ticareti yok
Litvanya	3.824.192	1.324.847	0,03	304,40
Kongo	8.438.429	1.307.493	0,03	-8,69
Çekya	4.608.982	1.226.914	0,03	41,17
Yeni Zelanda	1.679.313	1.205.980	0,03	62,43
Letonya	3.476.896	1.092.027	0,03	-70,17
Bosna-Hersek	4.873.775	1.087.417	0,03	33,79
Karadağ	3.058.967	1.070.090	0,02	81,32
Svaziland	491.271	1.051.571	0,02	255,38
Şili	5.230.213	956.950	0,02	11,26
Sudan	2.725.677	789.174	0,02	-55,10
Kayseri Serbest Bölgesi	6.315.692	750.990	0,02	-0,36
Guyana	6.462.200	729.557	0,02	229,65
Belarus	3.133.076	698.951	0,02	12,82
Cibuti	1.825.830	698.759	0,02	144,97
Özbekistan	1.895.923	688.285	0,02	-65,20
Kenya	2.216.305	648.629	0,01	-30,11
Honduras	7.315.849	629.684	0,01	31,03
Ege Serbest Bölgesi	10.268.814	619.630	0,01	7,95
Somali	1.069.775	592.245	0,01	380,77
Mozambik	2.378.254	590.531	0,01	81,77
Myanmar	3.267.438	563.808	0,01	229,33
Filipinler	4.235.024	539.766	0,01	6,80
Angola	1.067.950	503.967	0,01	-52,13
Kosova	3.021.404	497.136	0,01	49,12
Jamaika	911.797	490.610	0,01	-22,76
Kamerun	7.175.872	463.640	0,01	33,17
Tacikistan	1.163.833	439.544	0,01	68,12
Moldova	2.699.030	407.004	0,01	-36,93
Moritanya	2.226.864	393.775	0,01	-58,63
Kostarika	687.740	384.781	0,01	23,48

Çizelge 2'nin devamı

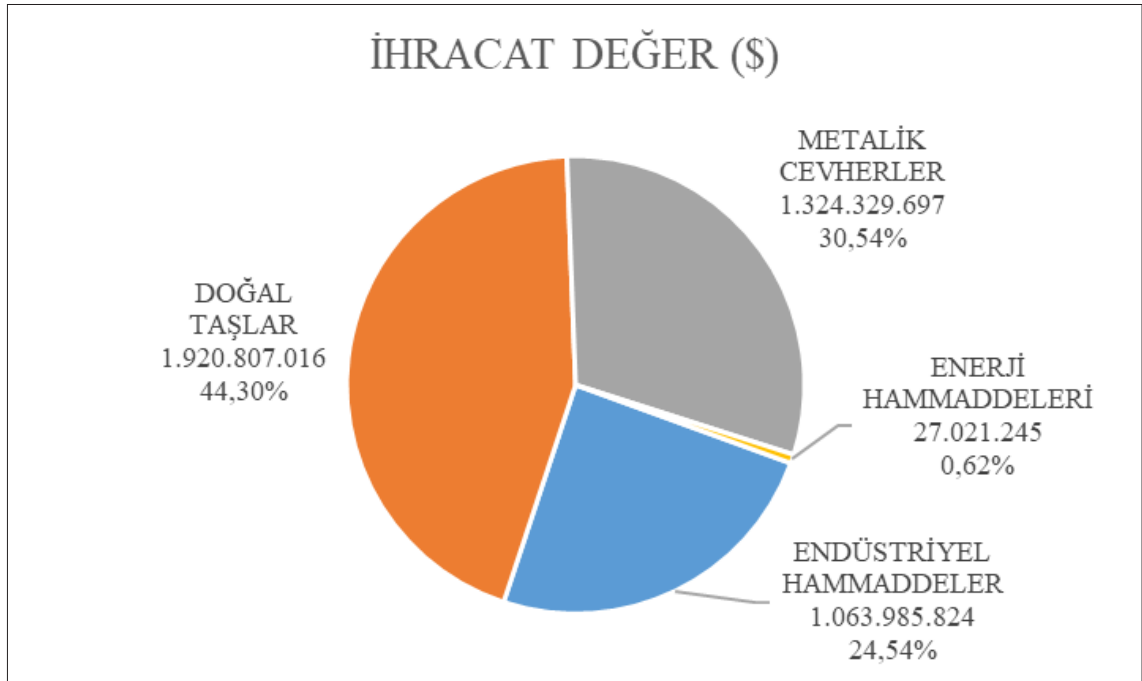
ÜLKELER	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)	İçindeki pay %	2018'nin 2017 ya göre değişimi
Bermuda	344.619	378.701	0,01	-20,47
Bursa Serbest Bölgesi	4.575.686	342.697	0,01	-12,45
Filistin Devleti	1.172.265	315.206	0,01	-22,60
Mauritius	1.223.117	301.140	0,01	4,57
İzmir Serbest Bölgesi	8.690.724	285.384	0,01	9,17
Venezuela	700.868	278.494	0,01	-58,97
Kamboçya	2.933.669	260.248	0,01	159,42
Yemen	930.005	252.005	0,01	45,79
Afganistan	267.810	237.088	0,01	426,27
Grenada	193.070	228.519	0,01	-69,67
Guatemala	556.340	223.864	0,01	70,29
Peru	1.708.864	218.448	0,01	-72,10
Moğolistan	599.388	212.285	0,00	1.352,42
Kırgızistan	365.906	206.275	0,00	-74,02
Türk ve Caicos Ad.	274.119	205.568	0,00	524,58
Ekvator	886.387	202.722	0,00	-47,71
Barbados	290.749	187.135	0,00	24,35
Bolivya	223.756	177.799	0,00	Geçen yıl ticareti yok
Bahamalar	193.915	177.412	0,00	-75,32
İstanbul Endüstri ve Tic.Serb.Böl.	5.151.323	172.725	0,00	18,27
Trinidad ve Tobago	290.396	165.421	0,00	-14,18
Lesotho	1.420.500	143.981	0,00	-48,45
Uruguay	253.367	138.827	0,00	-55,73
Kocaeli Serbest Bölgesi	1.595.774	130.883	0,00	-83,52
Uganda	465.355	129.203	0,00	58,21
Etiyopya	321.616	117.890	0,00	-57,53
Ekvator Ginesi	1.612.120	114.821	0,00	36,64
Benin	346.017	112.396	0,00	-32,88
Anguilla	92.822	111.588	0,00	Geçen yıl ticareti yok
Güney Sudan	255.378	109.333	0,00	125,46
Aruba	162.474	107.051	0,00	56,57
Cayman Adaları	168.516	98.164	0,00	5,90
Nepal	482.200	89.694	0,00	406,52
Antigua ve Barbuda	118.960	88.637	0,00	-28,15
Trakya Serbest Bölgesi	25.233	71.992	0,00	-43,05
Madagaskar	576.378	58.128	0,00	22,51
Nikaragua	102.369	57.924	0,00	-64,11
Ruanda	186.604	57.261	0,00	282,10
Zambiya	277.931	52.460	0,00	4,33
Seyşeller	79.220	52.083	0,00	21.421,90
Paraguay	99.975	48.681	0,00	207,93

Çizelge 2'nin devamı

ÜLKELER	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)	İçindeki pay %	2018'nin 2017 ya göre değişimi
Burkina Faso	419.115	45.970	0,00	49,05
Estonya	401.860	41.628	0,00	-59,04
Belize	80.510	38.471	0,00	-52,91
St. Kitts ve Nevis	246.490	38.086	0,00	-42,02
Lüksemburg	50.279	32.363	0,00	63,81
Togo	75.123	26.450	0,00	-21,76
Liberya	126.321	25.193	0,00	-47,85
Cebelitarık	220.920	24.301	0,00	Geçen yıl ticareti yok
Sierra Leone	86.473	20.182	0,00	1.073,37
El Salvador	50.150	19.585	0,00	24,40
Gabon	159.365	18.939	0,00	37,05
Çad	16.827	16.289	0,00	-64,10
Britanya Virjin Ad.	54.280	13.570	0,00	-9,31
Belirlenemeyen Ülke ve Bölgeler	6.726	12.910	0,00	Geçen yıl ticareti yok
Kuzey Kore	18.830	11.394	0,00	Geçen yıl ticareti yok
AHL Serbest Bölgesi	71.305	8.674	0,00	-39,53
Zimbabve	12.957	8.332	0,00	-31,18
Butan	50.800	8.128	0,00	-16,70
Fiji	21.700	8.073	0,00	Geçen yıl ticareti yok
Gaziantep Serbest Bölgesi	110.425	7.735	0,00	399,03
Eritre	6.500	7.403	0,00	Geçen yıl ticareti yok
Surinam	50.063	6.576	0,00	-45,11
Komorlar Birliği	25.441	4.942	0,00	Geçen yıl ticareti yok
Dominik	27.000	3.580	0,00	Geçen yıl ticareti yok
Papua Yeni Gine	14.070	2.958	0,00	-93,13
Malavi	17.751	2.222	0,00	Geçen yıl ticareti yok
Gambiya	375	421	0,00	-86,66
Mayotte	801	102	0,00	Geçen yıl ticareti yok
Genel Toplam	29.475.204.000	4.336.143.782	100,00	-1,39

İhracatın Maden Gruplarına Göre Dağılım (2018)

	İHRACAT		İçindeki pay (%)	Geçen yıla göre değişim (%)
	MİKTAR (TON)	DEĞER (\$)		
ENDÜSTRİYEL HAMMADDELER	15.715.119.705	1.063.985.824	24,54	14,95
DOĞAL TAŞLAR	8.170.675.453	1.920.807.016	44,30	-6,73
METALİK CEVHERLER	5.455.195.998	1.324.329.697	30,54	-5,16
ENERJİ HAMMADDELERİ	134.212.844	27.021.245	0,62	71,89
TOPLAM	29.475.204.000	4.336.143.782	100,00	-1,39

Endüstriyel Hammaddeler; 2018 yılı endüstriyel hammadde ihracatı toplamda geçen yıla göre %14,95 artış ile 1.063.985.824 \$ olarak gerçekleşmiştir. Bunlardan başlıcaları; tuzlar 30 milyon \$, kükürt 24,6 milyon \$, kuvars 73,18 milyon \$, bentonit 74,32 milyon \$, barit 40,21 milyon \$, pomza 18,51 milyon \$, manyezit 131,98 milyon \$, alçıtaşı 52,1 milyon \$, kireçtaşı 16,79 milyon \$, tabii boratlar ve konsantreleri 275,37 milyon \$, feldispat 206 milyon \$, perlit 31,82 milyon \$ ve süstaşları 33,3 milyon \$ dir.

Bu grupta ihracat yaptığımız ülkeler sırasıyla; Çin (149,9 milyon \$), İspanya (104,5 milyon \$), İtalya (98,03 milyon \$), ABD (65,37 milyon \$) ve Avusturya (45,83 milyon \$) yer almaktadır. Bu ülkeleri sırasıyla; Hindistan, Hollanda, Ukrayna, BAE, İsrail, Almanya, Rusya, Mısır ve Nijerya takip etmektedir.

Doğaltaşlar; 2018 yılı doğaltaş ihracatı toplamda geçen yıla göre %6,73 düşüş ile 1.920.807.016 \$ olarak gerçekleşmiştir. Mermer ve traverten (ham blok ve plakalar halinde) 953,9 milyon \$, işlenmiş mermer 804,57 milyon \$, işlenmiş traverten 123,49 milyon \$, yontulmaya veya inşaata elverişli diğer taşlar 18,7 milyon \$ dir.

Bu grupta ihracat yaptığımız ülkeler sırasıyla; Çin (773,5 milyon \$), ABD (299,6 milyon \$), Suudi Arabistan (105,6 milyon \$), Hindistan (90 milyon \$) ve Irak (62,83 milyon \$) yer almaktadır. Bu ülkeleri sırasıyla; İsrail, Fransa, BAE, Avusturalya, Kanada, Almanya, İtalya ve Kuveyt takip etmektedir.

Metalik Cevherler; 2018 yılı metalik cevher ihracatı toplamda %5,16 düşüş ile 1.324.329.697 \$ olarak gerçekleşmiştir.

Demir 45,88 milyon \$, bakır 122,77 milyon \$, alüminyum 32 milyon \$, kurşun 194,5 milyon \$, çinko 448,8 milyon \$, krom 306,5 milyon \$, molibden 7,3 milyon \$, antimuan 10,9 milyon \$ ve diğer kıymetli metal cevherleri/zenginleştirilmiş kıymetli metal cevherleri 125,8 milyon \$ dır.

Bu grupta ihracat yaptığımız ülkeler sırasıyla; Çin (553,4 milyon \$), Belçika (209,6 milyon \$), İran (73,6 milyon \$), İsveç (67 milyon \$) ve Güney Kore (66 milyon \$) yer almaktadır. Bu ülkeleri sırasıyla; İspanya, Bulgaristan,

Japonya, Namibya, İtalya, Avustralya, Bahreyn, ABD ve Romanya takip etmektedir.

Enerji Hammaddeleri; 2018 yılı enerji hammaddeleri ihracatı toplamda %71,89 artış ile 27.021.245 \$ olarak gerçekleşmiştir. Taşkömürü 10,1 milyon \$, turba 826 bin \$, koklaşabilir kömürler 10,4 milyon \$ ve bitümler 5,5 milyon \$ dır.

Bu grupta öne çıkan ülkeler sırasıyla; Belika, Nijer, Kuzey Kıbrıs, Suriye, Irak, Gürcistan ve Azerbaycan'dır.

Çizelge 3- Maden ihracatının geçen yıla göre değişimi (2018)

	İHRACAT		2017 YILINA GÖRE DEĞİŞİM %	
	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)	MİKTAR (%)	DEĞER (%)
ENDÜSTRİYEL HAMMADDELER				
TUZLAR	375.085.529	30.438.739	15,06	20,73
KAVRULMAMIŞ DEMİR PİRİTLERİ	6.957.825	767.923	16,03	32,78
KÜKÜRT	137.508.323	24.600.619	-11,88	40,09
GRAFİT	1.624.141	1.291.450	25,77	33,59
KUM	105.221.979	6.093.046	-1,45	32,07
KUVARS	496.463.918	73.186.349	-1,49	-3,93
KUVAZİT	39.001.894	1.264.418	12.763,76	3.415,69
KAOLİN VE KAOLİNLİ KİLLER	91.626.628	3.203.578	-35,33	-26,56
BENTONİT	693.720.975	74.319.593	17,12	15,05
REFRAKTER KİLLER	209.419.077	5.136.642	249,08	8,93
ANDALUZİT, DİSTEN, SİLLİMANİT	0	0	-100,00	-100,00
FOSFATLAR	9.743	73.518	-76,47	449,26
BARİT	319.832.687	40.212.754	53,83	47,71
TRİPOLİT, DİATOMİT, KİSELGÜR	27.272.601	2.307.546	-62,86	-58,31
POMZA (SÜNGER TAŞI)	356.753.388	18.510.946	36,80	11,58
ZİMPARA TAŞI VE DİĞER TABİİ AŞİNDİRİCİLER	68.789.715	5.243.934	26,01	-6,97
ÇAKILTAŞI, ÇAKMAKTAŞI, MİCİR, CÜRUF, MOLOZ	457.716.859	11.650.150	18,42	73,30
DOLOMİT	28.628.391	1.924.444	-0,58	-7,88
MANYEZİT	410.872.485	131.981.599	3,04	30,58
ALÇI TAŞI, ALÇILAR	916.842.499	52.097.219	34,21	5,33
KİREÇ VE KİREÇTAŞLARI	2.712.088.943	16.787.947	4,10	10,47
AMYANT (ASBEST)	3.012	4.811		
MİKA	772.814	245.973	120,16	106,21
TALK	4.841.827	1.811.521	31,56	59,56

Çizelge 3'ün devamı

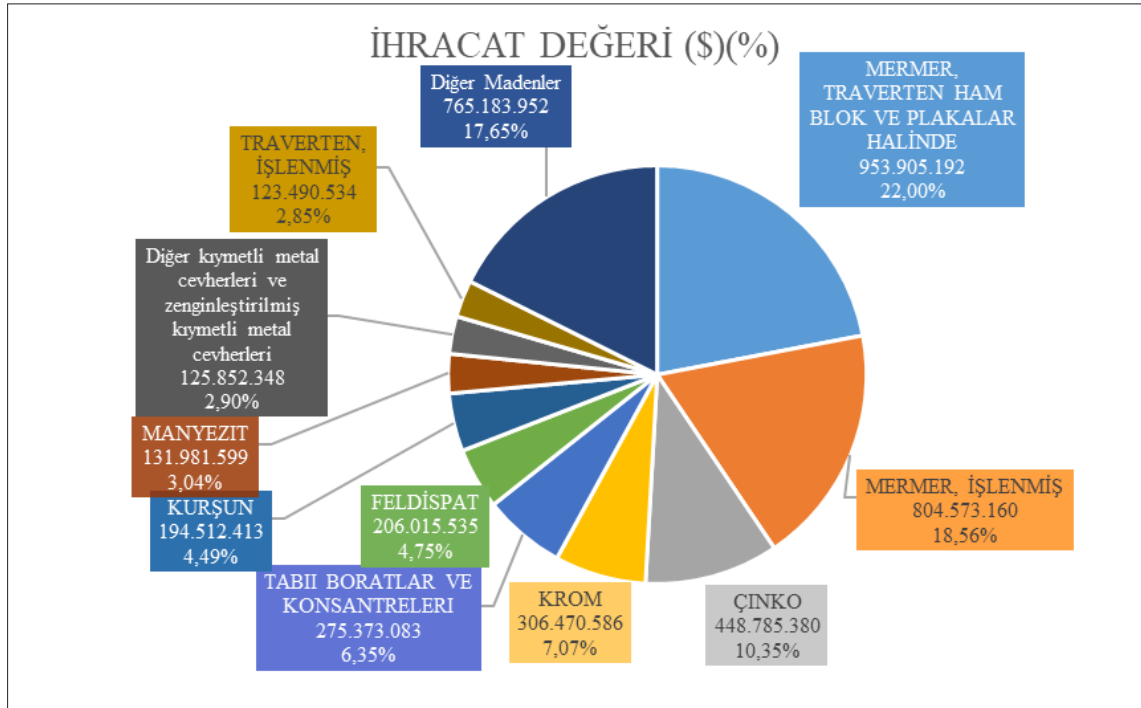
	İHRACAT		2017 YILINA GÖRE DEĞİŞİM %	
	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)	MİKTAR (%)	DEĞER (%)
TABİİ BORATLAR VE KONSANTRELERİ	829.701.030	275.373.083	0,61	3,91
FELDİSPAT	6.671.265.701	206.015.535	3,59	15,16
FLORİT	2.032.140	582.923	266,15	341,84
LÖSİT, NEFELİN VE SİYENİT NEFELİN	2.196.118	293.902	-61,39	-65,44
PERLİT	490.338.207	31.818.187	-1,12	12,59
VERMİKÜLİT	978.996	305.910	-19,73	-30,09
SEPIOLİT				
LÜLE TAŞI	22	138	-99,78	-98,98
BOYA HAMMADDELERİ	308.512	40.033	873,65	26,60
SÜS TAŞLARI	14.086	33.315.444	-54,29	206,35
ZİRKONYUM SİLİKAT	85.850	189.415	43,83	83,74
TABİİ SODYUM SÜLFAT	0	0	-100,00	-100,00
DİĞER ENDÜSTRİ MİNERALLERİ	257.143.790	12.896.535	28,37	13,39
TOPLAM	15.715.119.705	1.063.985.824	7,89	14,95
DOĞAL TAŞLAR				
MERMER, TRAVERTEN HAM BLOK VE PLAKALAR HALİNDE	5.675.178.021	953.905.192	-7,25	-14,24
MERMER, İŞLENMİŞ	1.964.144.839	804.573.160	5,01	1,14
TRAVERTEN, İŞLENMİŞ	332.286.011	123.490.534	4,32	0,42
GRANİT, HAM	62.211.095	6.634.453	3,34	28,05
GRANİT, İŞLENMİŞ	33.646.487	9.073.590	143,73	58,18
KAYAGAN TAŞI (ARDUVAZ), HAM	4.300.737	470.451	-11,02	-9,47
KAYAGAN TAŞI (ARDUVAZ), İŞLENMİŞ	5.953.276	3.953.248	134,96	395,68
YONTULMAYA VEYA İNŞAATA ELVERİŞLİ DİĞER TAŞLAR	92.954.987	18.706.388	16,88	14,31
TOPLAM	8.170.675.453	1.920.807.016	-3,52	-6,73
METALİK CEVHERLER				
DEMİR	762.328.990	45.879.306	0,05	5,19
MANGANEZ	49.409.598	6.616.246	63,36	37,48
BAKIR	119.680.079	122.771.122	-51,40	-47,69
NİKEL	9.302.229	446.494	-96,12	-95,16
ALÜMİNYUM	1.120.995.254	32.071.139	76,51	114,08
KURŞUN	126.647.112	194.512.413	1,33	9,39
ÇİNKO	971.270.052	448.785.380	26,94	15,57
KROM	1.457.203.750	306.470.586	4,77	-11,10
MOLİBDEN	770.260	7.287.673	-77,34	-68,93
TİTANYUM	42.240	40.584	-60,35	-51,81
Diğer kıymetli metal cevherleri ve zenginleştirilmiş kıymetli metal cevherleri	65.702.967	125.852.348	9,94	0,92

	İHRACAT		2017 YILINA GÖRE DEĞİŞİM %	
	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)	MİKTAR (%)	DEĞER (%)
ANTIMUAN	2.703.380	10.921.902	3,88	-17,23
DEMİR VEYA ÇELİĞİN İMALİNDEN ELDE EDİLEN DÖKÜNTÜLER, CÜRUF VE MOLOZLAR	769.139.905	22.672.618	24,68	35,15
DiĞER METALİK CEVHERLER	182	1.886	-94,52	-91,16
TOPLAM	5.455.195.998	1.324.329.697	11,85	-5,16
ENERJİ HAMMADDELERİ				
TAŞ KÖMÜRÜ	85.320.832	10.115.832	-14,70	-7,82
LİNYİT	946.920	91.725	-35,04	-42,42
TURBA	4.277.907	826.898	42,57	17,55
KOKLAŞABİLİR KÖMÜRLER	32.712.867	10.435.114	871,39	1.028,83
BİTÜMLER	10.954.318	5.551.676	99,64	87,59
TOPLAM	134.212.844	27.021.245	18,42	71,89
GENEL TOPLAM	29.475.204.000	4.336.143.782	5,17	-1,39

Maden İhracatında İlk 10 Ürüne Ait Veriler

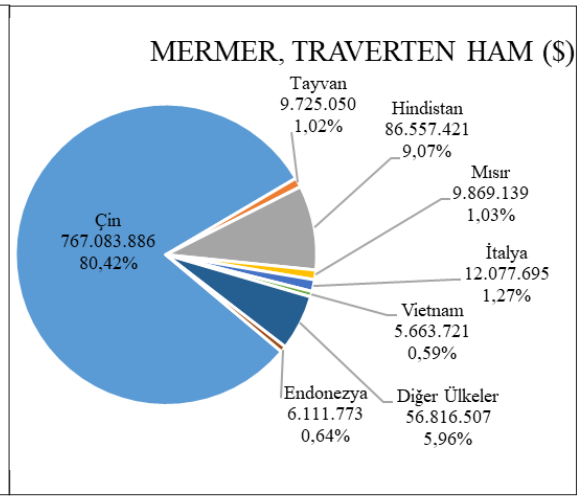
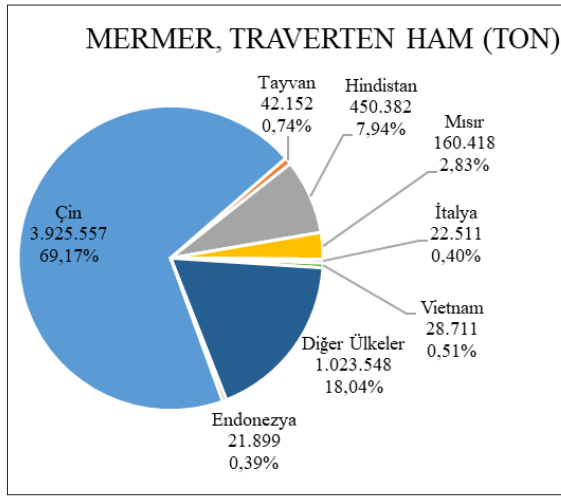
Maden ihracat ürünlerini değer (\$) bazında ilk 10 ürünü incelediğimizde sıralama; ham blok ve plakalar halinde mermer ve traverten, işlenmiş mermer, çinko, krom, tabii boratlar ve konsantreleri, feldispat, kurşun, manyezit, diğer

kıymetli metal cevherleri ve zenginleştirilmiş kıymetli metal cevherleri, işlenmiş traverten şeklindedir. İlk 10 üründe toplam 3.570.959.830 \$ ihracat geliri elde edilmiştir. Toplam maden ihracatımızın 4.336.143.782 \$ olduğu düşünüldüğünde ilk 10 ürün %82,35 paya sahiptir.

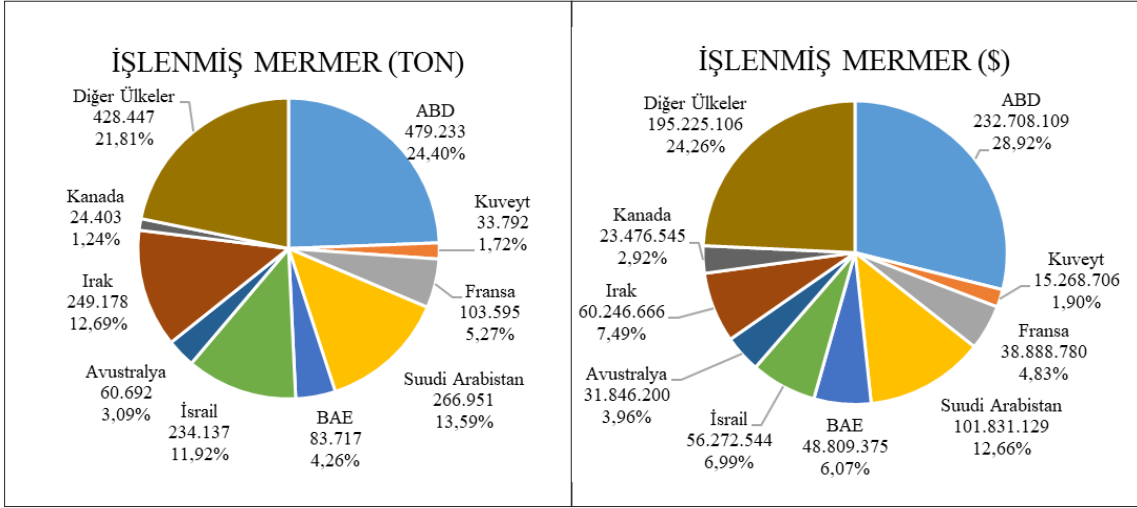
MERMER, TRAVERTEN HAM BLOK VE PLAKALAR HALİNDE

ÜLKELER	MİKTAR (TON)	DEĞER (\$)
Çin	3.925.557	767.083.886
Hindistan	450.382	86.557.421
İtalya	22.511	12.077.695
Mısır	160.418	9.869.139
Tayvan	42.152	9.725.050
Endonezya	21.899	6.111.773
Vietnam	28.711	5.663.721
Diğer Ülkeler	1.023.548	56.816.507
TOPLAM	5.675.178	953.905.192

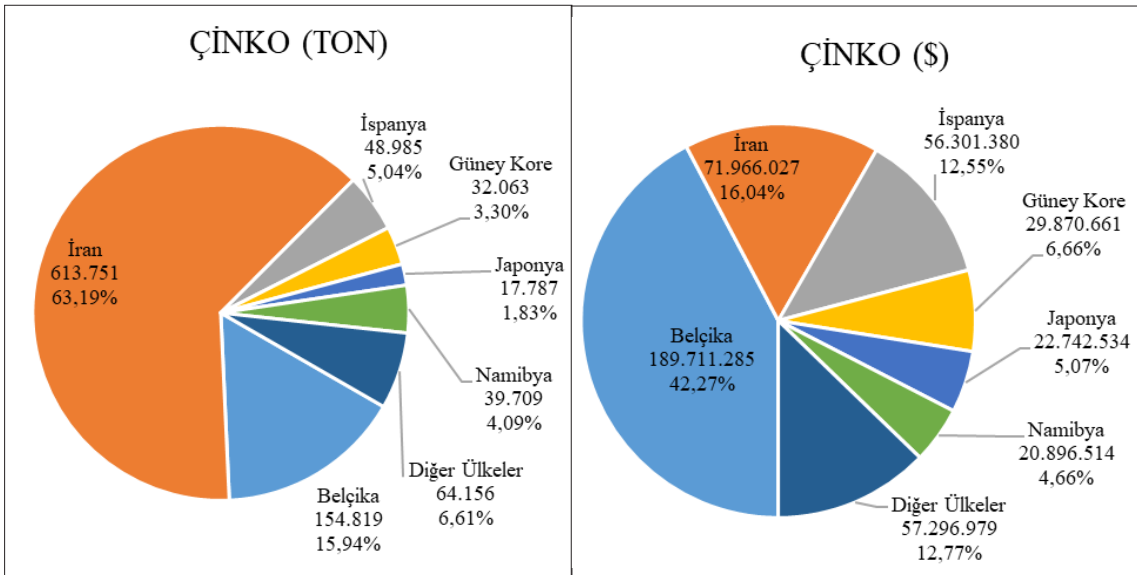
İŞLENMİŞ MERMER

ÜLKELER	MİKTAR (TON)	DEĞER (\$)
ABD	479.233	232.708.109
Suudi Arabistan	266.951	101.831.129
Irak	249.178	60.246.666
İsrail	234.137	56.272.544
BAE	83.717	48.809.375
Fransa	103.595	38.888.780
Avustralya	60.692	31.846.200
Kanada	24.403	23.476.545
Kuveyt	33.792	15.268.706
Birleşik Krallık	18.706	13.948.442
Almanya	36.177	13.086.617
Fas	32.844	10.876.035
Katar	23.436	10.763.512
Libya	40.707	10.684.440
Diğer Ülkeler	276.576	135.866.060
TOPLAM	1.964.145	804.573.160

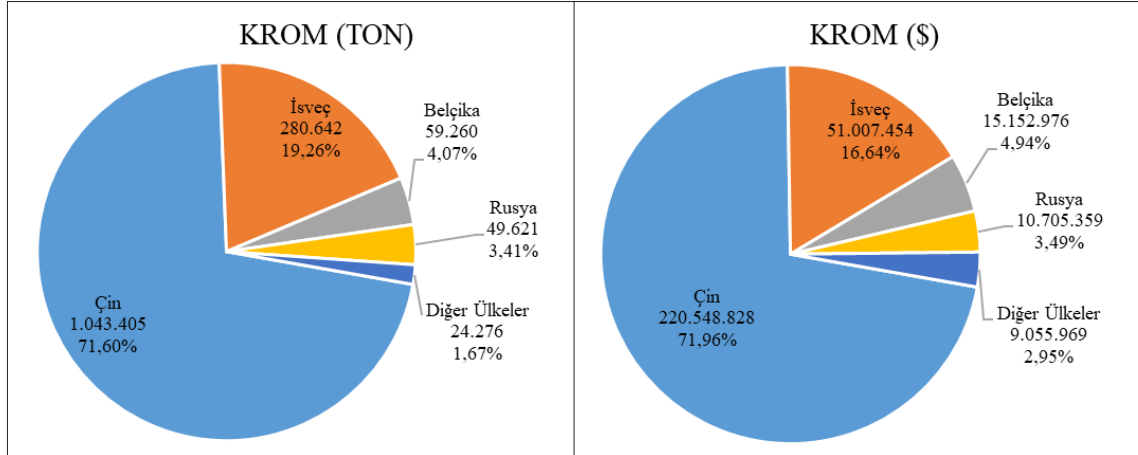
ÇİNKO

ÜLKELER	MİKTAR (TON)	DEĞER (\$)
Belçika	154.819	189.711.285
İran	613.751	71.966.027
İspanya	48.985	56.301.380
Güney Kore	32.063	29.870.661
Japonya	17.787	22.742.534
Namibya	39.709	20.896.514
Diğer Ülkeler	64.156	57.296.979
TOPLAM	971.270	448.785.380

KROM

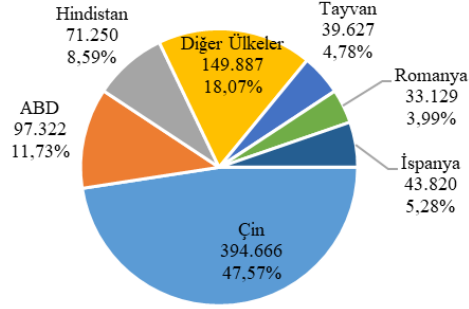
ÜLKELER	MİKTAR (TON)	DEĞER (\$)
Çin	1.043.405	220.548.828
İsveç	280.642	51.007.454
Belçika	59.260	15.152.976
Rusya	49.621	10.705.359
Diğer Ülkeler	24.276	9.055.969
TOPLAM	1.457.204	306.470.586

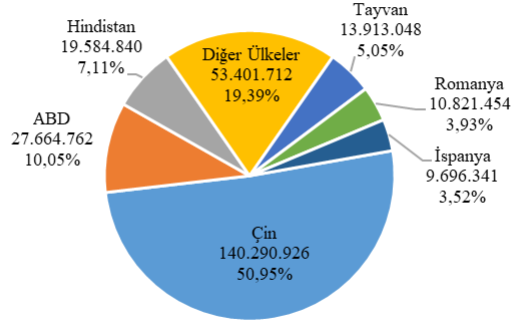
TABİİ BORATLAR VE KONSANTRELERİ

ÜLKELER	MİKTAR (TON)	DEĞER (\$)
Çin	394.666	140.290.926
ABD	97.322	27.664.762
Hindistan	71.250	19.584.840
Tayvan	39.627	13.913.048
Romanya	33.129	10.821.454
İspanya	43.820	9.696.341
Diğer Ülkeler	149.887	53.401.712
TOPLAM	829.701	275.373.083

TABIİ BORATLAR VE KONSANTRELERİ (TON)

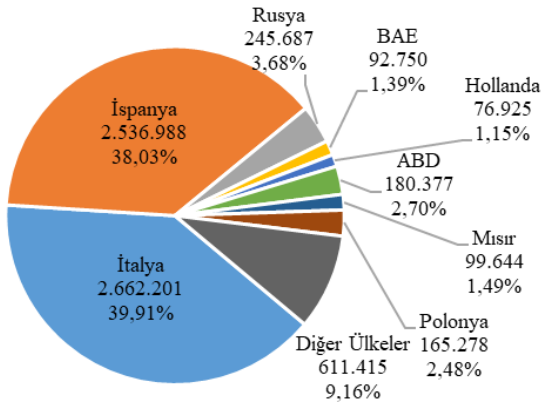
TABIİ BORATLAR VE KONSANTRELERİ (\$)

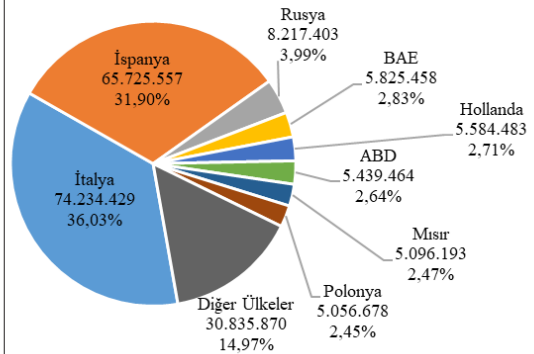
FELDİSPAT

ÜLKELER	MİKTAR (TON)	DEĞER (\$)
İtalya	2.662.201	74.234.429
İspanya	2.536.988	65.725.557
Rusya	245.687	8.217.403
BAE	92.750	5.825.458
Hollanda	76.925	5.584.483
ABD	180.377	5.439.464
Mısır	99.644	5.096.193
Polonya	165.278	5.056.678
DİĞER ÜLKELER	611.415	30.835.870
TOPLAM	6.671.266	206.015.535

FELDİSPAT (TON)

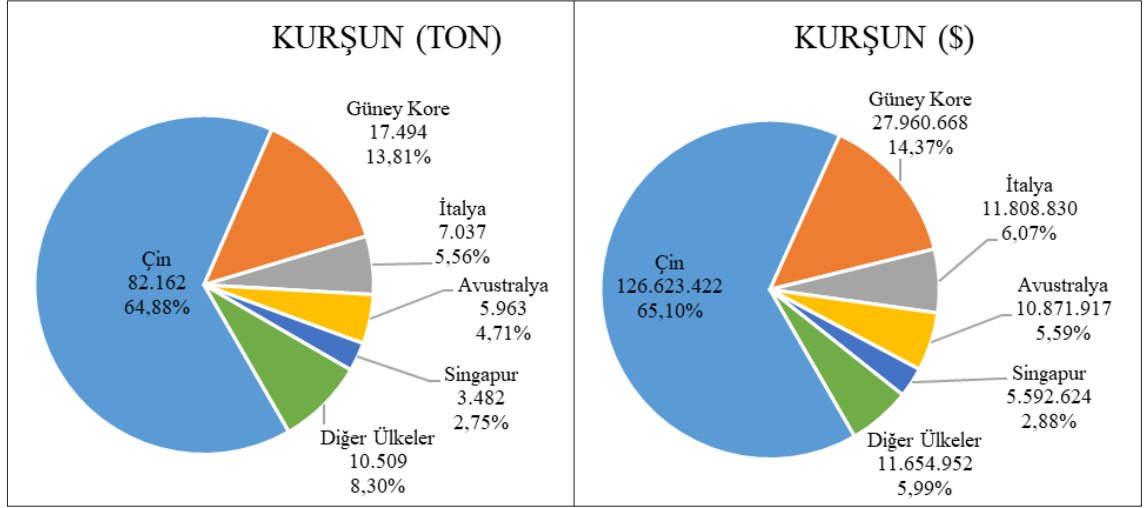

FELDİSPAT (\$)

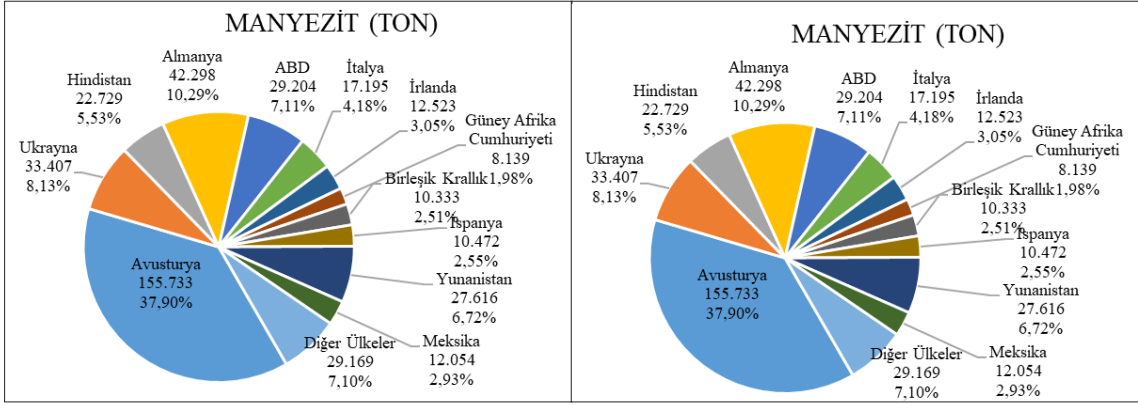
KURŞUN

ÜLKELER	MİKTAR (TON)	DEĞER (\$)
Çin	82.162	126.623.422
Güney Kore	17.494	27.960.668
İtalya	7.037	11.808.830
Avustralya	5.963	10.871.917
Singapur	3.482	5.592.624
Diğer Ülkeler	10.509	11.654.952
TOPLAM	126.647	194.512.413

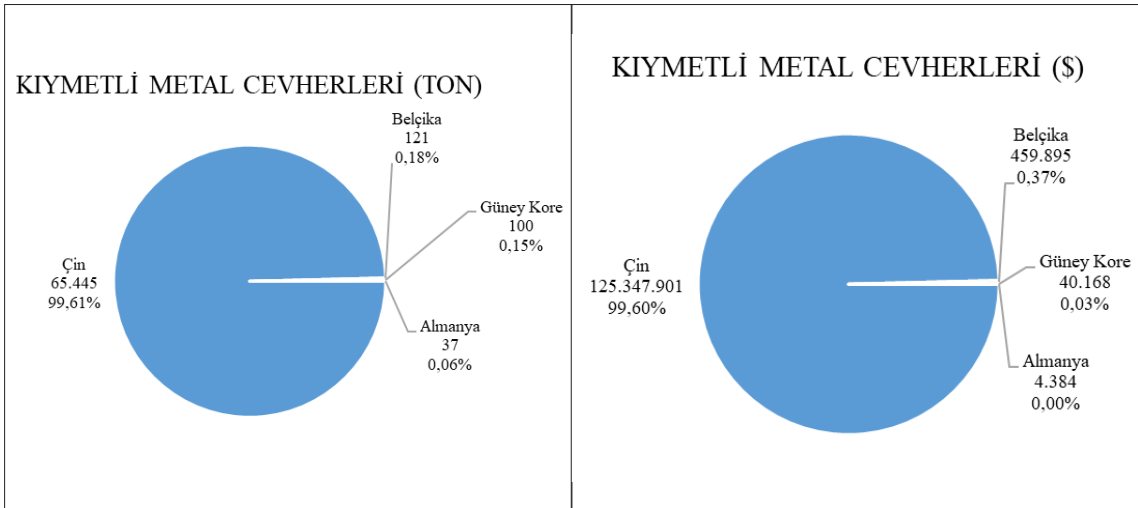
MANYEZİT

ÜLKELER	MİKTAR (TON)	DEĞER (\$)
Avusturya	155.733	40.304.507
Ukrayna	33.407	23.251.034
Hindistan	22.729	11.170.280
Almanya	42.298	11.166.767
ABD	29.204	10.431.012
İtalya	17.195	6.586.967
İrlanda	12.523	4.263.408
Güney Afrika Cumhuriyeti	8.139	3.541.338
Birleşik Krallık	10.333	3.491.421
İspanya	10.472	2.792.174
Yunanistan	27.616	2.161.949
Meksika	12.054	1.838.444
Diğer Ülkeler	29.169	10.982.298
TOPLAM	410.872	131.981.599

Diğer Kıymetli Metal Cevherleri ve Zenginleştirilmiş Kıymetli Metal Cevherleri

ÜLKELER	MİKTAR (TON)	DEĞER (\$)
Çin	65.445	125.347.901
Belçika	121	459.895
Güney Kore	100	40.168
Almanya	37	4.384
TOPLAM	65.703	125.852.348

TRAVEREN İŞLENMİŞ

ÜLKELER	MİKTAR (TON)	DEĞER (\$)
ABD	171.121	58.775.156
Fransa	43.762	15.997.108
Avustralya	19.833	7.803.579
Kanada	6.854	4.388.826
BAE	7.342	4.167.484
Almanya	11.213	3.551.706
Suudi Arabistan	7.172	3.153.128
Romanya	8.238	2.987.526

ÜLKELER	MİKTAR (TON)	DEĞER (\$)
İsrail	8.368	2.760.620
Katar	2.395	1.239.371
Brezilya	2.647	1.149.030
Bulgaristan	3.469	1.086.736
Diğer Ülkeler	39.872	16.430.264
TOPLAM	332.286	123.490.534

Maden İthalatı

TÜİK verilerine göre 2018 yılında **223.039.038.051 \$** olarak gerçekleşen ülkemiz toplam ithalatından **%3** pay alan madencilik sektörü ithalatı, bir önceki yıla göre % 8,43 artış ile **6.692.750.488 \$** olarak gerçekleşmiştir. Maden ithalatının % 69,64'ü enerji hammaddeleri, %18,92'si metalik madenler, %9,88'i endüstriyel hammaddeler ve %1,57'si doğal taşlardan oluşmaktadır. 2018 yılında en fazla ithal edilen maden ürün grupları arasında enerji hammaddeleri 4,66 milyar \$ ile ilk sırada yer alırken, bu ürün grubunu, 1,27 milyar \$ ile metalik cevherler, 661 milyon \$ ile endüstriyel mineraller ve en son olarak 105 milyon \$ ile doğal taşlar sıralanmıştır.

Bu dönemde, taşkömürü 38,32 milyon ton ve 4,38 milyar \$ ile 2018 yılında toplam maden ithalatımız içinde en fazla ithal edilen

ürün olurken, demir cevheri ve konsantresi 10,73 milyon ton ve 995,44 milyon \$ ile ikinci, koklaşabilir kömürler 811 bin ton ve 255,7 milyon \$ ile üçüncü, süs taşları 175,48 ile dördüncü, bakır 82,77 ton ve 147,6 milyon \$ ile beşinci ve manyezit 96,7 ton ve 83,8 milyon \$ ile altıncı sırada yer almıştır.

2018 yılında madencilik sektörü ithalatının gerçekleştirildiği önemli ülkeler arasında; Kolombiya 1,85 milyar \$ ile (%27,71 payla) ilk sırada yer alırken, bu ülkeden yapılmış olan ithalatımız bir önceki yılın aynı dönemine göre %17,3 oranında artış kaydetmiştir.

Kolombiyayı sırasıyla; 1,6 milyar \$ ile Rusya Federasyonu (%3,71 düşüş), 468,6 milyon \$ ile ABD (%14,45 artış) takip etmiştir. Bu ülkeleri yine sırasıyla; Avustralya, Brezilya, Güney Afrika Cumhuriyeti, İsveç, Çin, Kanada, Hindistan ve Ukrayna takip etmiştir (Çizelge 4).

Çizelge 4- 2018 Yılı Maden İthalatı Yapılan Ülke Payları ve Geçen Yıla Göre Değişimi

ÜLKELER	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)	İçindeki pay (%)	2018'nin 2017 ya göre değişimi
Kolombiya	19.081.643.271	1.854.463.481	27,71	17,30
Rusya Federasyonu	13.868.622.197	1.625.372.705	24,29	-3,71
ABD	2.712.680.788	468.596.547	7,00	14,45
Avustralya	2.327.545.906	443.202.432	6,62	52,98
Brezilya	4.648.012.865	331.775.643	4,96	-10,20
Güney Afrika Cumhuriyeti	2.637.855.700	295.551.107	4,42	-9,54
İsveç	1.900.124.914	221.537.649	3,31	6,90
Çin	482.482.585	211.808.845	3,16	42,72
Kanada	1.290.265.906	191.696.224	2,86	8,25
Hindistan	146.688.536	162.497.540	2,43	39,72
Ukrayna	1.124.868.494	123.271.330	1,84	-37,90
Şili	58.715.079	106.453.376	1,59	359.868,13
Fas	902.465.300	73.623.423	1,10	10,83
İspanya	127.187.645	62.726.588	0,94	10,87
İtalya	127.012.687	49.769.489	0,74	-12,22

Çizelge 4'ün devamı

ÜLKELER	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)	İçindeki pay (%)	2018'nin 2017 ya göre değişimi
Mısır	807.061.694	34.711.540	0,52	-8,04
Bulgaristan	380.597.327	30.529.254	0,46	4,93
Finlandiya	238.612.390	29.691.981	0,44	19,43
Belçika	23.483.137	27.469.386	0,41	67,17
Yunanistan	492.591.342	27.401.283	0,41	30,23
BAE	1.540.738	27.019.372	0,40	21,96
İran	155.133.258	24.413.763	0,36	-29,16
Birleşik Krallık	117.664.087	24.109.246	0,36	13,02
Gürcistan	13.788.963	23.296.664	0,35	109.945,65
Hollanda	23.586.688	21.282.217	0,32	-11,96
Almanya	44.121.140	20.589.779	0,31	-0,60
Mozambik	132.156.048	19.051.035	0,28	-49,81
Vietnam	50.928.149	13.780.544	0,21	-45,18
Polonya	32.382.225	12.557.218	0,19	70,99
Kazakistan	81.096.475	11.140.246	0,17	56,64
İsrail	60.985.212	9.762.830	0,15	-62,96
Meksika	27.186.067	9.617.929	0,14	36,16
Hong Kong	46.720	9.474.009	0,14	59,54
Gizli Ülke	273.560.000	9.417.860	0,14	1,11
Kırgızistan	8.915.867	8.412.388	0,13	363,13
Suudi Arabistan	14.221.291	7.460.887	0,11	598,99
Bahreyn	55.031.667	6.905.558	0,10	16.714,94
Fransa	18.741.922	6.366.852	0,10	-5,26
Macaristan	14.946.621	5.006.676	0,07	8,13
Libya	24.999.948	3.779.033	0,06	416,59
Letonya	19.272.738	3.470.488	0,05	-66,63
Litvanya	19.922.969	3.455.685	0,05	-37,65
Guyana	6.568.550	3.113.014	0,05	-22,63
Portekiz	27.322.379	2.938.904	0,04	-10,47
Endonezya	1.327.448	2.218.255	0,03	-92,55
Tayland	812.821	1.950.012	0,03	-11,44
Ege Serbest Bölgesi	1.301.300	1.920.144	0,03	1.864,76
Slovakya	4.921.857	1.881.326	0,03	153,44
Avusturya	2.411.490	1.727.959	0,03	14,52
Pakistan	8.843.774	1.704.848	0,03	-38,72
Estonya	7.031.791	1.492.213	0,02	57,78
Cezayir	1.270.966	1.427.448	0,02	561,51
Makedonya	5.522.062	1.314.813	0,02	22,36
Arnavutluk	7.518.671	1.296.546	0,02	1.544,09
Belarus	9.331.152	1.281.669	0,02	-33,38
Peru	3.258.232	1.228.518	0,02	-38,18

Çizelge 4'ün devamı

ÜLKELER	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)	İçindeki pay (%)	2018'nin 2017 ya göre değişimi
Japonya	645.797	1.204.135	0,02	-18,46
Norveç	2.043.225	994.074	0,01	-36,91
Romanya	560.022	929.157	0,01	22,43
Kosova	2.998.387	796.887	0,01	33,47
Madagaskar	652.292	796.336	0,01	2.326,82
Sierra Leone	696.003	733.565	0,01	124.444,14
Malezya	454.650	652.879	0,01	-14,43
Çekya	834.328	609.913	0,01	-62,28
Afganistan	2.485.620	607.077	0,01	241,08
Özbekistan	6.240.172	602.792	0,01	1.114,06
Irak	1.437.277	580.041	0,01	-53,43
Katar	460.000	557.479	0,01	34,88
Zimbabve	1.383.054	486.626	0,01	1,96
Lübnan	50.118	443.834	0,01	501,47
Yeni Zelanda	686.911	404.458	0,01	-38,05
Tayvan	298.798	362.084	0,01	142,80
Türkmenistan	3.106.029	360.427	0,01	37.839,68
Sırbistan	156.635	355.230	0,01	-25,03
Ürdün	192.026	320.238	0,00	239,21
Namibya	380.069	319.360	0,00	-3,64
Tunus	1.259.969	295.980	0,00	16,13
Danimarka	112.255	272.337	0,00	10,92
Güney Kore	389.537	237.324	0,00	-8,48
Hırvatistan	108.065	231.534	0,00	6.813,53
İsviçre	390.707	147.224	0,00	7,54
Filipinler	88.337	145.356	0,00	132,94
Mauritius	82.953	127.431	0,00	-14,95
Kayseri Serbest Bölgesi	274.200	125.788	0,00	17,94
Zambia	26.248	105.446	0,00	21,15
Singapur	272.118	100.540	0,00	Geçen yıl ticareti yok
Azerbaycan	379.143	96.665	0,00	-3,94
Belirlenemeyen Ülke ve Bölgeler	96.400	86.253	0,00	Geçen yıl ticareti yok
Senegal	160.100	84.589	0,00	-83,43
Arjantin	115.645	84.090	0,00	-84,08
Suriye	267.931	79.104	0,00	5,00
Sudan	46.520	78.428	0,00	146,30
Gabon	58.800	55.165	0,00	72,24
Nijerya	50.000	53.235	0,00	17.469,31
Gine	138	45.974	0,00	Geçen yıl ticareti yok

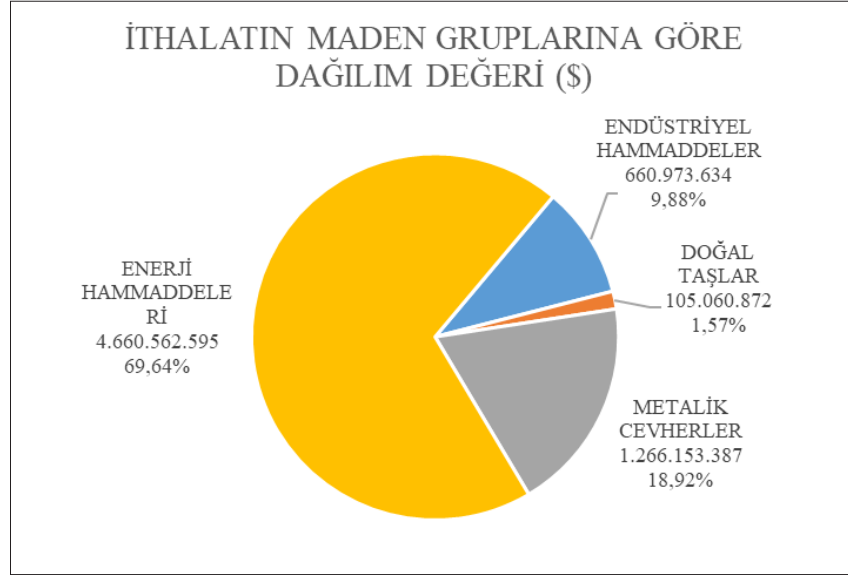
Çizelge 4'ün devamı

ÜLKELER	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)	İçindeki pay (%)	2018'nin 2017 ya göre değişimi
Çorlu Avrupa Serbest Bölgesi	45.107	42.713	0,00	Geçen yıl ticareti yok
İrlanda	116.200	32.167	0,00	184,69
Kuzey Kıbrıs Türk Cum.	68.090	25.983	0,00	-67,17
Sri Lanka	24.004	14.432	0,00	-86,97
İstanbul Endüstri ve Tic.Serb.Böl.	23.000	8.641	0,00	-63,61
Slovenya	11.000	6.935	0,00	-84,61
Gana	337	5.893	0,00	Geçen yıl ticareti yok
Tanzanya	45	5.429	0,00	-56,25
Bursa Serbest Bölgesi	27.160	4.502	0,00	-10,21
Dominik Cumhuriyeti	55	4.088	0,00	-48,92
Cibuti	42.000	3.357	0,00	Geçen yıl ticareti yok
Kuveyt	10.075	3.249	0,00	-70,86
Kongo Demokratik Cumhuriyeti	160	2.617	0,00	536,74
Kotdivuar	348	2.383	0,00	Geçen yıl ticareti yok
Yumurtalık Serbest Bölgesi	45.000	1.130	0,00	Geçen yıl ticareti yok
Kamerun	10	622	0,00	445,61
San Marino	664	440	0,00	Geçen yıl ticareti yok
Moritanya	1	339	0,00	Geçen yıl ticareti yok
Ermenistan	120	248	0,00	-58,18
Burkina Faso	20	220	0,00	-26,91
Togo	15	172	0,00	Geçen yıl ticareti yok
Kenya	14	102	0,00	-99,92
Genel Toplam	54.686.542.953	6.692.750.488	100,00	8,43

İthalatın Maden Gruplarına Göre Dağılımı (2018)

	İTHALAT		İçindeki pay (%)	Geçen yıla göre değişim (%)
	MİKTAR (TON)	DEĞER (\$)		
ENDÜSTRİYEL HAMMADDELER	3.877.900.293	660.973.634	9,88	36,00
DOĞAL TAŞLAR	258.207.409	105.060.872	1,57	-41,86
METALİK CEVHERLER	11.337.588.460	1.266.153.387	18,92	13,37
ENERJİ HAMMADDELERİ	39.212.846.791	4.660.562.595	69,64	6,18
TOPLAM	54.686.542.953	6.692.750.488	100,00	8,43

İTHALATIN MADEN GRUPLARINA GÖRE DAĞILIM DEĞERİ (\$)

Endüstriyel Hammaddeler; 2018 yılı endüstriyel hammaddeler ithalatımız toplamda geçen yıla göre %36 artış ile 660.973.634 \$ olarak gerçekleşmiştir. Kükürt 55,19 milyon \$, grafit 11,8 milyon \$, kum 40,48 milyon \$, kaolin ve kaolinli killer 55,4 milyon \$, refrakter killer 29 milyon \$, fosfatlar 79,86 milyon \$, manyezit 83,83 milyon \$, alçı 6,6 milyon \$, talk 9,7 milyon \$, florit 18,5 milyon \$, süstaşları 175,5 milyon \$ ve zirkonyum silikat 51,91 milyon \$'dir.

Bu grupta ithalat yaptığımız ülkeler sırasıyla; Hindistan (120,5 milyon \$), Fas (73,25 milyon \$), Çin (69,99milyon \$), Ukrayna (33,99milyon \$), Bulgaristan (29,9 milyon \$) ve Mısır (28,9 milyon \$) yer almaktadır. Bu ülkeleri sırasıyla; İspanya, Belçika, Birleşik Krallık ve BAE takip etmektedir.

Doğaltaşlar; 2018 yılı doğaltaş ithalatımız toplamda geçen yıla göre %41,86 düşüş ile 105.060.872 \$ olarak gerçekleşmiştir. İşlenmiş mermer 22,46 milyon \$, işlenmiş granit 75,6 milyon \$ ve işlenmiş kayagan taşı 1,89 milyon \$'dir.

Bu grupta ithalat yaptığımız ülkeler sırasıyla; Hindistan (41,3 milyon \$), Vietnam (13,78 milyon \$), İspanya (13,16 milyon \$), İtalya (10,22 milyon \$) ve İran (8,8 milyon \$) yer almaktadır. Bu ülkeleri sırasıyla; Yunanistan, Çin, Brezilya, Fransa, Almanya ve Makedonya takip etmektedir.

Metalik Cevherler; 2018 yılı metalik cevher ithalatımız toplamda geçen yıla göre %13,37 artış ile 1.266.153.387 \$ olarak gerçekleşmiştir. Demir 995,44 milyon \$, bakır 147,6 milyon \$, alüminyum 17,7 milyon \$, krom 52,7 milyon \$, titanyum 11,6 milyon \$, demir veya çeliğin imalinden elde edilen döküntüler cüruf ve molozlar 29,75 milyon \$'dir.

Bu grupta ithalat yaptığımız ülkeler sırasıyla; Brezilya (324,27 milyon \$), İsveç (221,46 milyon \$), Rusya Federasyonu (138,86 milyon \$), Güney Afrika Cumhuriyeti (123,36 milyon \$), Şili (106,45 milyon \$), Kanada (105,88 milyon \$) ve Ukranya (86,79 milyon \$) yer almaktadır. Bu ülkeleri sırasıyla; Finlandiya, Gürcistan, Avustralya, İspanya, Çin, Kırgızistan ve Yunanistan takip etmektedir.

Enerji Hammaddeleri; 2018 yılı enerji hammaddeleri ithalatımız toplamda geçen yıla göre %6,18 artış ile 4.660.562.595 \$ olarak gerçekleşmiştir. Taşkömürü 4,39 milyar \$, turba 12,99 milyon \$, koklaşabilir kömürler 255,75 milyon \$ ve Bitüm 3,8 milyon \$'dir.

Bu grupta ithalat yaptığımız ülkeler sırasıyla; Kolombiya (1,85 milyar \$), Rusya Federasyonu (1,47 milyar \$), ABD (454,7 milyon \$), Avustralya (420,75 milyon \$), Güney Afrika Cumhuriyeti (167 milyon \$), Çin (123) ve Kanada (84,78 milyon \$) yer almaktadır. Bu ülkeleri sırasıyla; Mozambik, Polonya, İtalya ve İran takip etmektedir (Çizelge 5).

Çizelge 5- Maden ithalatının geçen yıla göre değişimi (2018)

	İTHALAT		2017 YILINA GÖRE DEĞİŞİM %	
	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)	MİKTAR (%)	DEĞER (%)
ENDÜSTRİYEL HAMMADDELER				
TUZLAR	283.839.246	11.963.800	-3,75	3,53
KAVRULMAMIŞ DEMİR PİRİTLERİ	622.018	325.374	2,14	16,58
KÜKÜRT	369.764.811	55.195.706	24,82	69,85
GRAFİT	11.093.698	11.839.649	-17,90	4,49
KUM	976.556.317	40.488.578	1,27	8,66
KUVARS	5.524.271	1.486.783	155,52	116,57
KUVAZİT	6.559	11.189	-95,60	-84,41
KAOLİN VE KAOLİNLİ KİLLER	381.696.131	55.409.241	-3,53	3,44
BENTONİT	3.462.879	1.741.969	-32,09	-11,48
REFRAKTER KİLLER	286.562.446	29.886.471	-12,24	-7,01
ANDALUZİT, DİSTEN, SİLLİMANİT	11.018.199	4.077.517	-22,63	-15,04
FOSFATLAR	989.290.763	79.858.715	-4,33	-9,68
BARİT	4.518.857	2.533.003	-0,08	4,46
TRİPOLİT, DİATOMİT, KİSELGÜR	2.799.722	2.086.048	-7,66	-7,45
POMZA (SÜNGER TAŞI)	7.680.805	245.550	12,21	72,83
ZIMPARA TAŞI VE DİĞER TABİİ AŞINDIRICILAR	3.187.142	1.049.233	-14,51	-17,66
ÇAKILTAŞI, ÇAKMAKTAŞI, MICİR, CÜRUF, MOLOZ	1.122.353	414.105	-15,39	-1,62
DOLOMİT	5.868.942	1.866.430	23,56	27,55
MANYEZİT	96.689.483	83.827.694	56,36	142,30
ALÇI TAŞI, ALÇILAR	200.729.101	6.613.397	-24,50	-2,65
KİREÇ VE KİREÇTAŞLARI	5.335.674	1.347.899	-18,74	-14,07
AMYANT (ASBEST)	0	0		
MİKA	517.648	659.926	10,48	19,91
TALK	30.484.754	9.720.701	-4,14	-10,20
TABİİ BORATLAR VE KONSANTRELERİ	1.606	2.483	80.200,00	334,09
FELDİSPAT	47.878.556	4.219.362	-15,28	-11,80
FLORİT	101.303.041	18.493.054	6,92	7,37
LÖSİT, NEFELİN VE SİYENİT NEFELİN	2.967.858	1.060.480	31,95	27,14
PERLİT	113.313	55.322	16,23	-20,53
VERMİKÜLİT	2.457.545	910.088	2,27	0,97
LÜLE TAŞI	0	0	-100,00	-100,00
BOYA HAMMADDELERİ	72.853	31.891	-4,89	-21,83
SÜS TAŞLARI	15.606	175.477.558	-25,31	125,89

Çizelge 5'in devamı

	İTHALAT		2017 YILINA GÖRE DEĞİŞİM %	
	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)	MİKTAR (%)	DEĞER (%)
ZİRKONYUM SİLİKAT	29.731.839	51.913.704	-12,40	23,42
TABİİ SODYUM SÜLFAT	40.000	7.450	0	0
DİĞER ENDÜSTRİ MİNERALLERİ	14.946.257	6.153.264	3,10	11,44
TOPLAM	3.877.900.293	660.973.634	-1,65	36,00
DOĞAL TAŞLAR				
MERMER, TRAVERTEN HAM BLOK VE PLAKALAR HALİNDE	12.445.088	2.958.554	-6,13	4,40
MERMER, İŞLENMİŞ	32.251.017	22.465.074	-10,33	-13,30
TRAVERTEN, İŞLENMİŞ	1.758.918	398.299	58,18	7,71
GRANİT, HAM	1.419.632	372.745	-92,88	-83,69
GRANİT, İŞLENMİŞ	198.585.159	75.598.709	-25,58	-47,53
KAYAGAN TAŞI (ARDUVAZ), HAM	848.264	146.528	-16,95	-18,32
KAYAGAN TAŞI (ARDUVAZ), İŞLENMİŞ	4.573.918	1.891.665	-36,69	-11,50
YONTULMAYA VEYA İNŞAATA ELVERİŞLİ DİĞER TAŞLAR	6.325.413	1.229.298	-17,32	-57,39
TOPLAM	258.207.409	105.060.872	-26,86	-41,86
METALİK CEVHERLER				
DEMİR	10.735.780.171	995.440.157	-2,07	-1,51
MANGANEZ	711.250	619.711	44,27	85,16
BAKIR	82.768.347	147.611.410	109.425,40	151.274,58
NİKEL	0	0	-100,00	-100,00
KOBALT	100	6.967	-90,00	-89,20
ALÜMİNYUM	40.281.239	17.725.623	-22,75	4,39
KURŞUN	191.648	108.196	199,73	445,65
ÇİNKO	9.798.186	1.695.916	2.890,90	1.315,62
KALAY	76	1.466	0	0
KROM	193.069.664	52.727.779	3,84	0,37
TUNGSTEN (VOLFRAM)	6.865	404.793	6.630,39	118.260,53
MOLİBDEN	551	17.897	36,05	47,37
TİTANYUM	33.667.671	11.591.402	303,06	82,11
Diğer kıymetli metal cevherleri ve zenginleştirilmiş kıymetli metal cevherleri	8.820.645	8.175.925	1.503,65	1.463,11
ANTİMUAN	131.540	250.251	-80,71	-81,42
DEMİR VEYA ÇELİĞİN İMALİNDEN ELDE EDİLEN DÖKÜNTÜLER, CÜRUF VE MOLOZLAR	232.357.787	29.749.320	21,58	7,68
DİĞER METALİK CEVHERLER	2.720	26.574	-90,13	-68,03
TOPLAM	11.337.588.460	1.266.153.387	-0,57	13,37

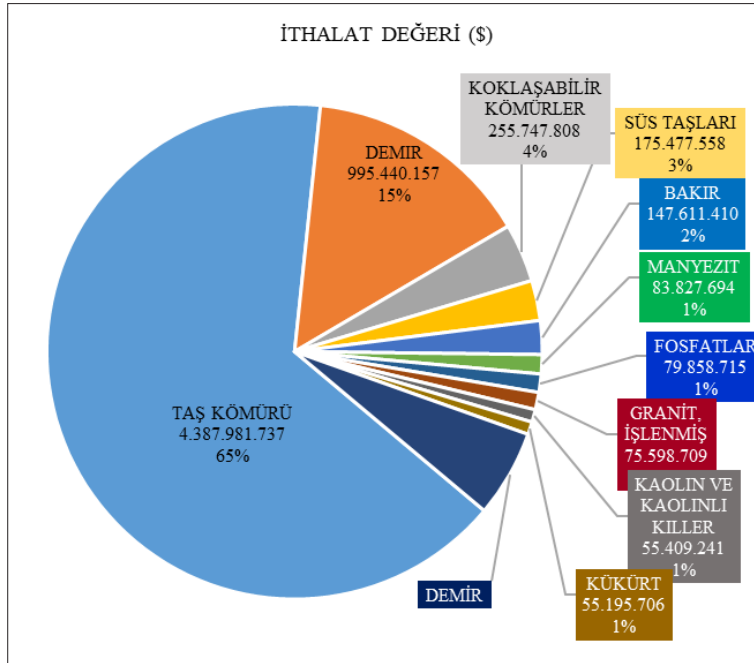
Çizelge 5'in devamı

	İTHALAT		2017 YILINA GÖRE DEĞİŞİM %	
	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)	MİKTAR (%)	DEĞER (%)
ENERJİ HAMMADDELERİ				
TAŞ KÖMÜRÜ	38.328.739.255	4.387.981.737	0,20	12,54
LİNYİT	0	0		
TURBA	68.203.819	12.988.047	-28,00	-23,02
KOKLAŞABİLİR KÖMÜRLER	811.004.830	255.747.808	-60,91	-45,44
BİTÜMLER	4.898.887	3.845.003	-17,71	-12,66
TOPLAM	39.212.846.791	4.660.562.595	-3,00	6,18
GENEL TOPLAM	54.686.542.953	6.692.750.488	-2,56	8,43

Maden İthalatında İlk 10 Ürün'e Ait Veriler

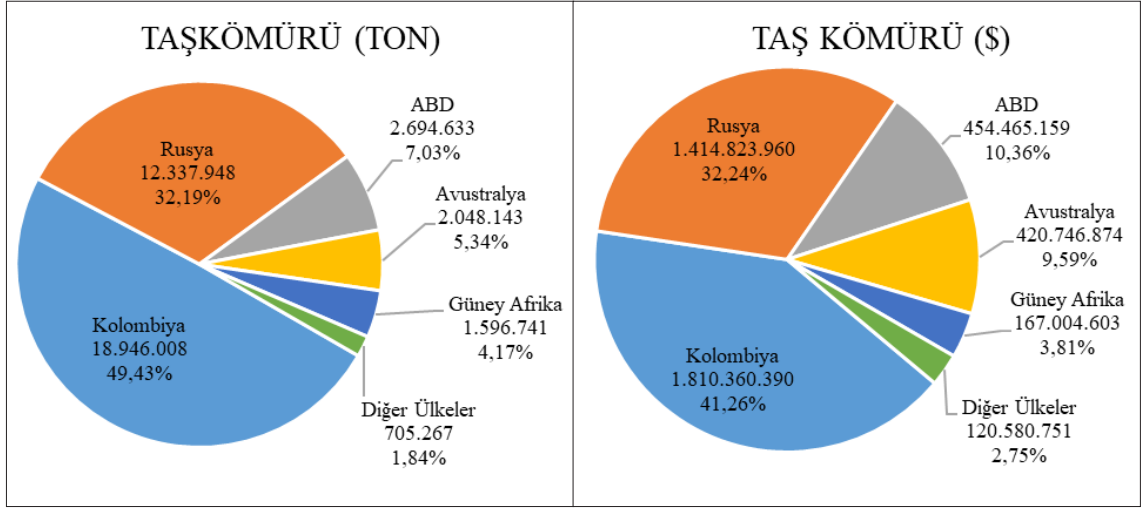
Maden ithalat ürünlerini değer (\$) bazında incelediğimizde ilk 10 sıralama; taş kömürü, demir, koklaşabilir kömürler, süs taşları, bakır,

manyazit, fosfatlar, işlenmiş granit, kaolin ve kaolinli killer, kükürt şeklindedir. İlk 10 üründe toplam 6.312.148.735 \$ ithalat gerçekleşmiştir. Toplam maden ithalatımızdaki 10 ürünün payı %94,31 civarındadır.

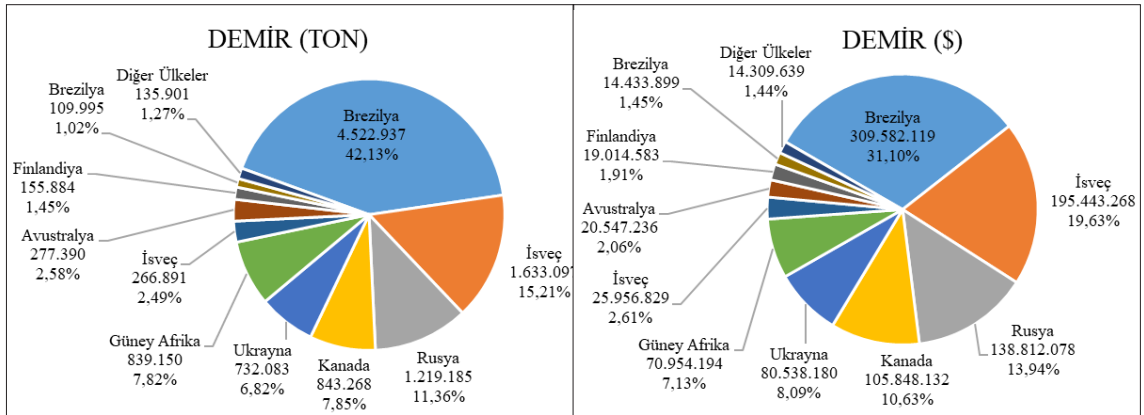
TAŞ KÖMÜRÜ

ÜLKELER	MİKTAR (TON)	DEĞER (\$)
Kolombiya	18.946.008	1.810.360.390
Rusya Federasyonu	12.337.948	1.414.823.960
ABD	2.694.633	454.465.159
Avustralya	2.048.143	420.746.874
Güney Afrika Cumhuriyeti	1.596.741	167.004.603
Diğer Ülkeler	705.267	120.580.751
TOPLAM	38.328.739	4.387.981.737

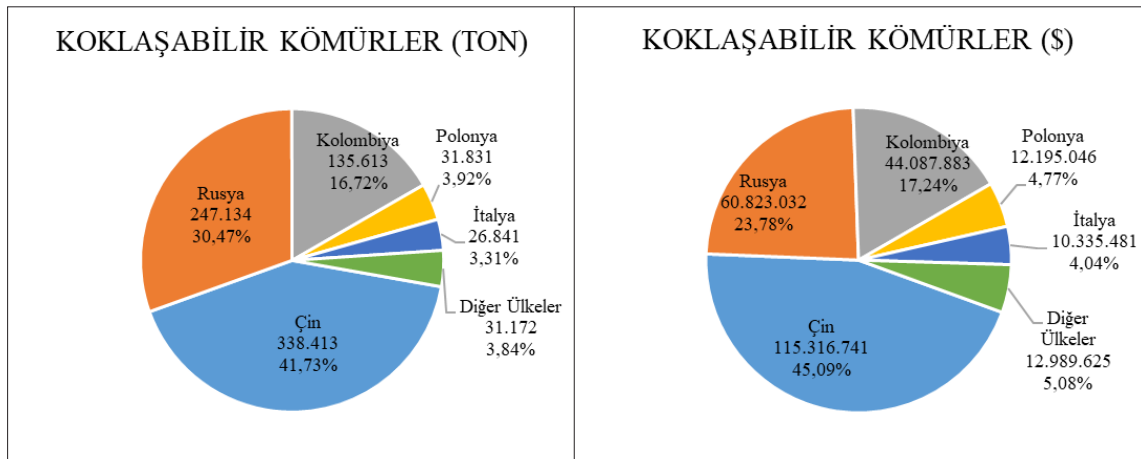
DEMİR

ÜLKELER	MİKTAR (TON)	DEĞER (\$)
Brezilya	4.522.937	309.582.119
İsveç	1.633.097	195.443.268
Rusya Federasyonu	1.219.185	138.812.078
Kanada	843.268	105.848.132
Ukrayna	732.083	80.538.180
Güney Afrika Cumhuriyeti	839.150	70.954.194
İsveç	266.891	25.956.829
Avustralya	277.390	20.547.236
Finlandiya	155.884	19.014.583
Brezilya	109.995	14.433.899
Diğer Ülkeler	135.901	14.309.639
TOPLAM	10.735.780	995.440.157

KOKLAŞABİLİR KÖMÜRLER

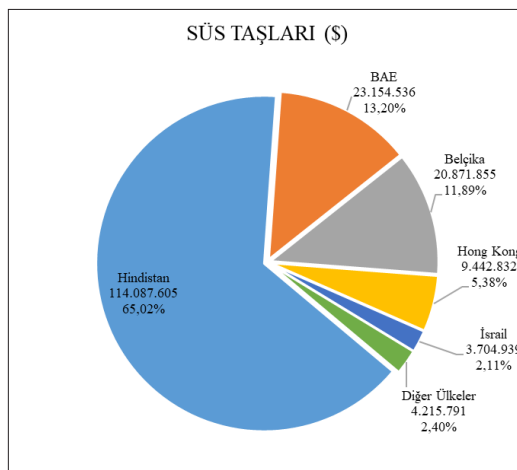
ÜLKELER	MİKTAR (KG)	DEĞER (\$)
Çin	338.413	115.316.741
Rusya	247.134	60.823.032
Kolombiya	135.613	44.087.883
Polonya	31.831	12.195.046
İtalya	26.841	10.335.481
Diğer Ülkeler	31.172	12.989.625
TOPLAM	811.005	255.747.808

SÜS TAŞLARI

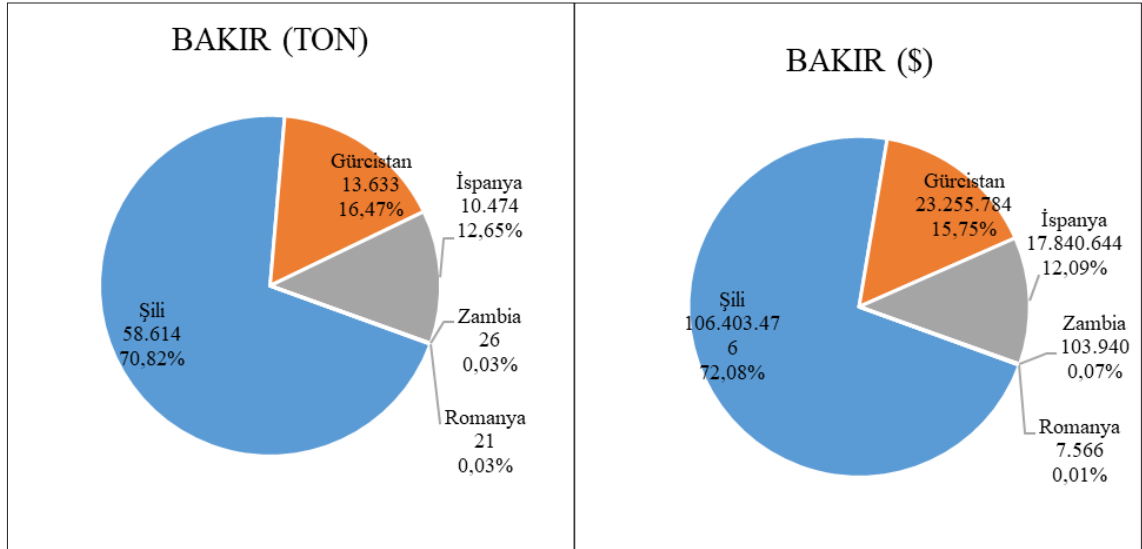
ÜLKELER	DEĞER (\$)
Hindistan	114.087.605
BAE	23.154.536
Belçika	20.871.855
Hong Kong	9.442.832
İsrail	3.704.939
Diğer Ülkeler	4.215.791
TOPLAM	175.477.558

Not: Süs taşlarında miktar sütunundaki veriler "kg" ve "karat" olarak verildiğinden grafik olarak verilmesi uygun görülmemiştir.

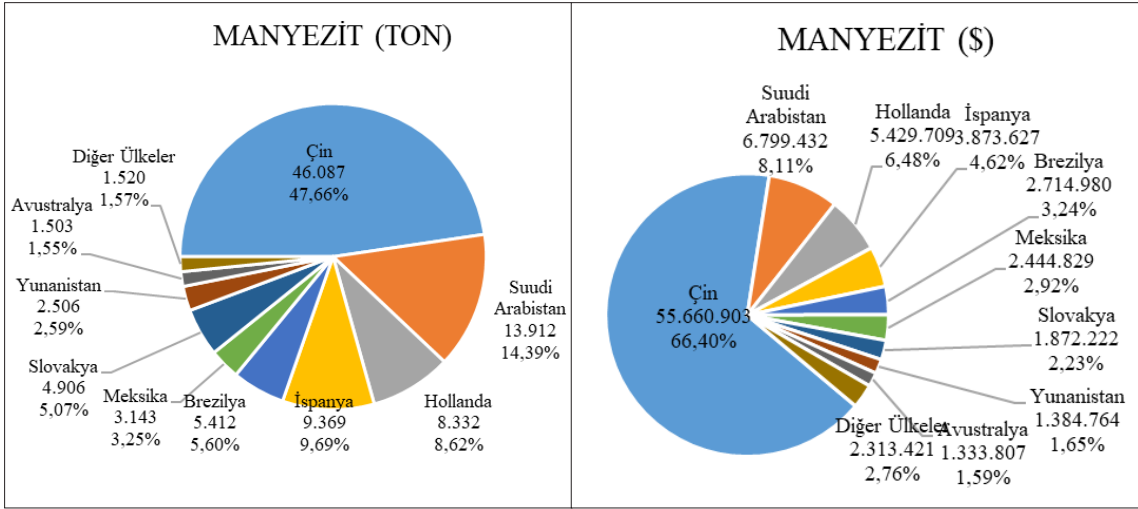
BAKIR

ÜLKELER	MİKTAR (TON)	DEĞER (\$)
Şili	58.614	106.403.476
Gürcistan	13.633	23.255.784
İspanya	10.474	17.840.644
Zambiya	26	103.940
Romanya	21	7.566
TOPLAM	82.768	147.611.410

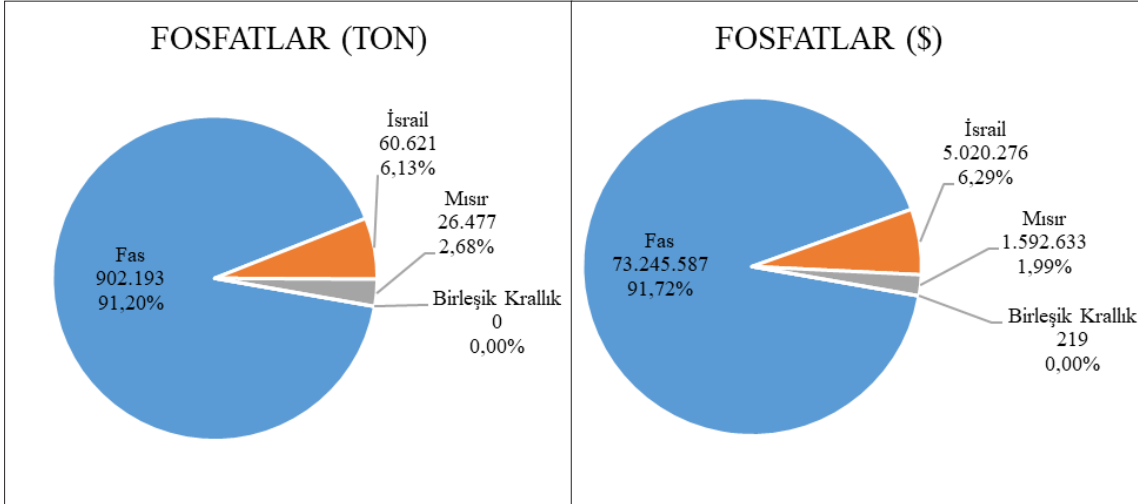
MANYEZİT

ÜLKELER	MİKTAR (TON)	DEĞER (\$)
Çin	46.087	55.660.903
Suudi Arabistan	13.912	6.799.432
Hollanda	8.332	5.429.709
İspanya	9.369	3.873.627
Brezilya	5.412	2.714.980
Meksika	3.143	2.444.829
Slovakya	4.906	1.872.222
Yunanistan	2.506	1.384.764
Avustralya	1.503	1.333.807
Diğer Ülkeler	1.520	2.313.421
TOPLAM	96.689	83.827.694

FOSFATLAR

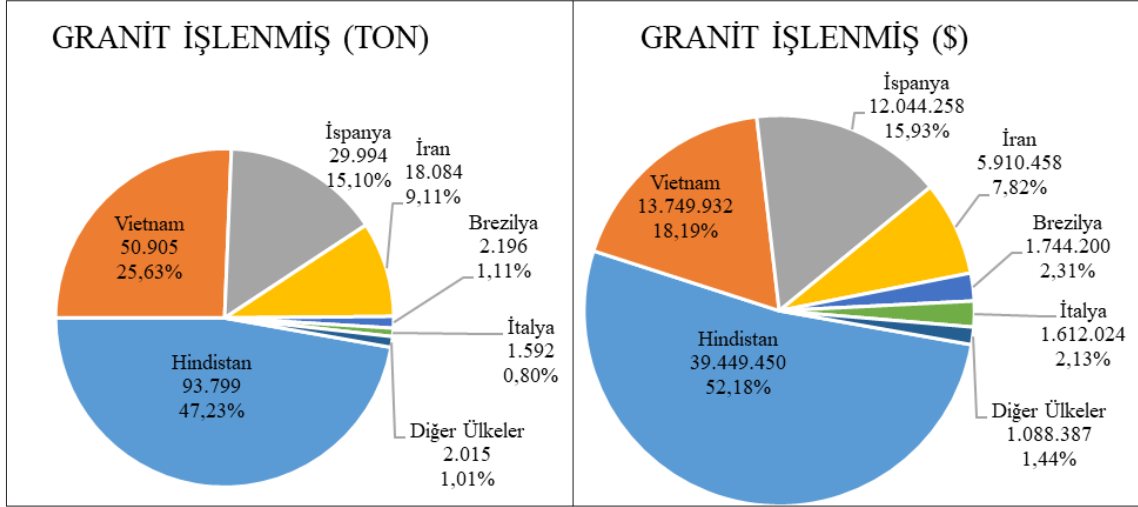
ÜLKELER	MİKTAR (TON)	DEĞER (\$)
Fas	902.193	73.245.587
İsrail	60.621	5.020.276
Mısır	26.477	1.592.633
Birleşik Krallık	0,003	219
TOPLAM	989.291	79.858.715

GRANİT İŞLENMİŞ

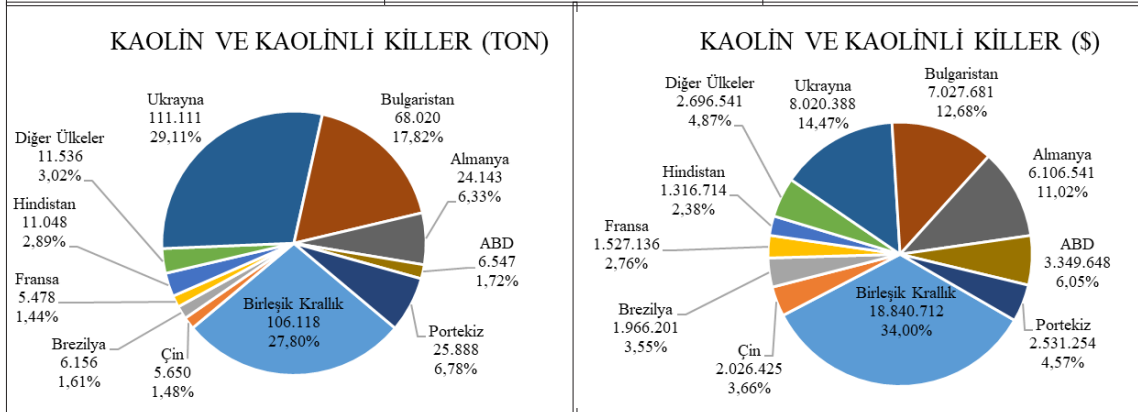
ÜLKELER	MİKTAR(TON)	DEĞER (\$)
Hindistan	93.799	39.449.450
Vietnam	50.905	13.749.932
İspanya	29.994	12.044.258
İran	18.084	5.910.458

ÜLKELER	MİKTAR(TON)	DEĞER (\$)
Brezilya	2.196	1.744.200
İtalya	1.592	1.612.024
Diğer Ülkeler	2.015	1.088.387
TOPLAM	198.585	75.598.709

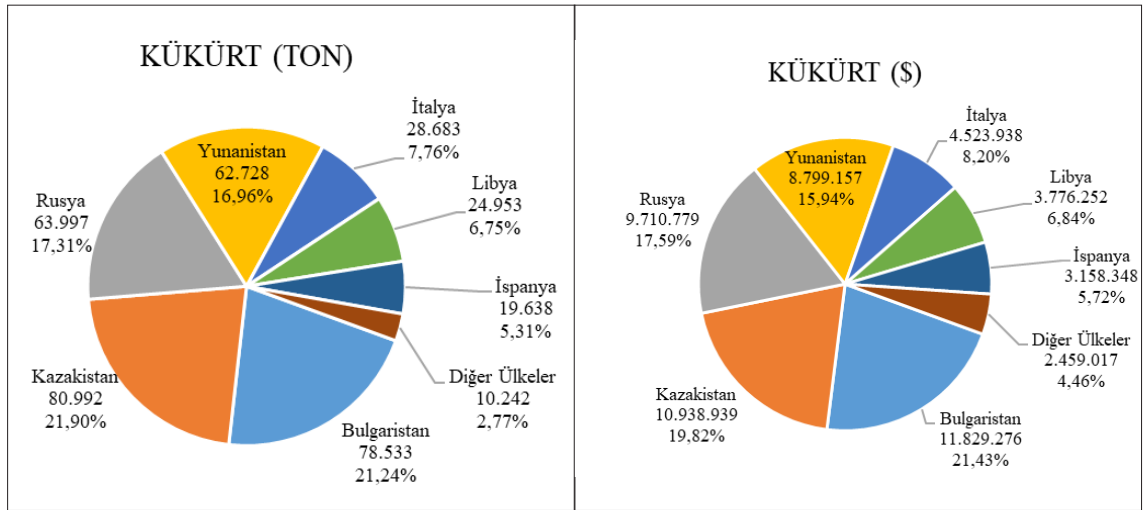
KAOLİN VE KAOLİNLİ KİLLER

ÜLKELER	MİKTAR (TON)	DEĞER (\$)
Birleşik Krallık	106.118	18.840.712
Ukrayna	111.111	8.020.388
Bulgaristan	68.020	7.027.681
Almanya	24.143	6.106.541
ABD	6.547	3.349.648
Portekiz	25.888	2.531.254
Çin	5.650	2.026.425
Brezilya	6.156	1.966.201
Fransa	5.478	1.527.136
Hindistan	11.048	1.316.714
Diğer Ülkeler	11.536	2.696.541
TOPLAM	381.696	55.409.241

KÜKÜRT

ÜLKELER	MİKTAR (TON)	DEĞER (\$)
Bulgaristan	78.533	11.829.276
Kazakistan	80.992	10.938.939
Rusya Federasyonu	63.997	9.710.779
Yunanistan	62.728	8.799.157
İtalya	28.683	4.523.938
Libya	24.953	3.776.252
İspanya	19.638	3.158.348
Diğer Ülkeler	10.242	2.459.017
TOPLAM	369.765	55.195.706

KAYNAK

Türkiye İstatistik Kurumu, www.tuik.gov.tr, 05 Mart 2018.